ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΕΤΟΣ ΚΣτ΄ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1951 - ΤΕΥΧ. 2

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ(ΑΙ) ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
† Ο ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΟΡΑΜΑ

ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἑορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος, τὸν ὁποῖον ἰδιαιτέρως τιμοῦν οἱ γεωργοί, οἱ κηπουροὶ καὶ οἱ ἀνθοκόμοι. Ἀρχίζουν αἱ ἐργασίαι των, ἡ Ἄνοιξις πλησιάζει, ἡ ἡμέρα μεγαλώνει, τὸ μεγάλο ὅραμα ἀνοίγει ἐνώπιόν μας ὁσονούπω, ἡ ἀμυγδαλιὰ ἀνυπόμονη ἔχει νυμφοστολισθῇ, κατάλευκη, ἡ ροδόχροη, ραίνει τὰ πέταλά της εἰς τὸ πέρασμά μας. Οἱ κλῶνοι ἐκεῖ κινοῦνται, ὡσὰν νὰ κάμνουν σήματα, ὡσὰν νὰ στέλλουν μηνύματα. Οἱ μικροὶ καταρράκται σταλάζουν τὸν ἀσημένιον ἦχόν των εἰς τ᾽ ἀνήσυχα αὐτιά μας, ἐπιτείνουν τὴν αἰνιγματικὴν καὶ συγκλονιστικὴν σιωπὴν τῆς γύρω φύσεως. Σιωπᾷ αὐτὴ ὡσὰν τὴν εἱμαρμένην. Ἔχει καὶ ἡ σιγὴ τὴν ἰδικήν της μελῳδίαν, τὸ ἰδικόν της μεγαλεῖον, μυστήριον, τὴν ἰδικήν της ὀμορφιά. Τὸ πράσινο καὶ τὸ ἄνθισμα, ἡ ἀνοιξιάτικη περιβολή, πάντα θὰ μᾶς ἐπηρεάζουν, θὰ μᾶς συγκλονίζῃ ἡ μαγεία των, θὰ μᾶς οἰκοδομῇ. Σὲ λίγο θὰ ἀνάψῃ ἡ παπαρούνα ὡσὰν λυχνία ἱερή, ὅπως τὴν τραγουδεῖ εἰς τὸν τόπον του ὁ Ποιητὴς θαυμάσια :

> Εἶν᾽ ἐδῶ ποὺ ἡ παπαρούνα,
> σὲ ἄκρη χωραφιοῦ παραρριμένη,
> λάμπει, σὰ φωτιὰ ἱερή,
> πρὸς τὴ χάρη ἀγνώριστου Θεοῦ
> ἀπὸ κάποιαν Ἑστιάδα ἐκεῖ ἀναμμένη!

* * *

Τὸ πράσινο, τὸ δένδρον, τὸ φυτόν, μὲ τὰ φύλλα του, μὲ τοὺς καρπούς του, εἶναι ἡ τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀναπνοή, τὸ στήριγμα, ἡ εὐφροσύνη. Χωρὶς σιτάρι, χωρὶς βοσκή, χωρὶς γάλα, μαραινόμεθα, θνήσκομεν. Εἰς τὰ μέρη καὶ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ λιμοῦ ἕνα λεμόνι ἔσῳζε ἕνα παιδί. Ὁ πρῶτος καὶ ὁ μεγαλύτερος πλοῦτος τῆς γῆς εἶναι ἡ γεωργία, ἡ

βάσις τοῦ πολιτισμοῦ, ποὺ παύει ὁ ἄνθρωπος νὰ ζῇ βίον νομαδικὸν καὶ κτίζει τὴν καλύβαν του, τὸ σπίτι του, τὸ μέγαρόν του, τὴν πολιτείαν, καὶ κάμνει νόμους καὶ ὀργανώνει τὴν ζωήν του. Σὲ κάθε χόρτο καὶ ἕνα φάρμακο κρύπτεται, βοήθεια εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Τὸ σιτάρι εἶναι τὸ σύμβολον τοῦ μόχθου τοῦ ἀνθρώπου. Θὰ ἀγωνισθῇ αὐτὸς καὶ θὰ μοχθήσῃ, εἶναι ὁ μεγάλος νόμος του: «Ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγεῖν τὸν ἄρτον σου». Καὶ θὰ σωθῇ ἐκεῖνος ποὺ ἀδιάκοπα προσπαθεῖ. Τὸ ἀμπέλι του θὰ δώσῃ ξυνοστάφυλα, ἐὰν δὲν τὸ καλλιεργήσῃ ὅπως πρέπει, ἐὰν δὲν τὸ ἐνισχύσῃ, ἐὰν δὲν τὸ κλαδεύσῃ, ἐὰν δὲν τοῦ κάμῃ τὰ ἀπαιτούμενα φάρμακα.

Τὸ σιτάρι εἶναι προσέτι τὸ ἔμβλημα τῆς θείας Προνοίας, ἡ ὁποία μὲ τὸν ἥλιόν της καὶ τὴν βροχήν της καὶ τὴν εὐλογίαν της τὸ κάμνει νὰ γίνῃ σιτάρι καὶ ἡ σταφυλὴ σταφύλι. Ἡ χλωροφύλλη μὲ τὸ νερὸ καὶ τὸν ἥλιον κάμνει τὴν ζάχαρη, καὶ ἀκόμη δὲν κατώρθωσεν ὁ ἄνθρωπος νὰ τὴν μιμηθῇ. Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν μόχθον του, μὲ τὴν ἐργασίαν του θὰ τὴν βοηθήσῃ.

Μόχθος καὶ θεία πρόνοια συνυφαίνονται, τὰ παιδιὰ θὰ γίνουν καλά, ἐὰν φροντίσωμεν δι᾽ αὐτά. Ὁ πατέρας θὰ μεριμνήσῃ διὰ τὸν υἱόν του, ἡ μητέρα διὰ τὴν θυγατέρα της, οἱ γονεῖς διὰ τὰ παιδιά των. Τὸ Σχολεῖον θὰ φροντίσῃ, ἡ Ἐκκλησία θὰ ἀγρυπνήσῃ, ὑπερβολικὴ φροντίδα δὲν χρειάζεται, ἀλλὰ τακτική, ῥυθμική, συστηματική. Τὰ ἄλλα θὰ ἔλθουν μόνα των, θὰ τὰ φέρῃ ἡ θεία Πρόνοια. Δὲν λέγει ὡραῖα ὁ Χριστός; Ρίψατε ἕνα προσεκτικὸ βλέμμα εἰς τὰ κρῖνα τοῦ ἀγροῦ, καὶ θὰ ἴδετε πόσον ὡραῖα εἶναι ἐνδεδυμένα. Οὔτε ὁ Βασιλεὺς Σολομών, εἰς ὅλην του τὴν μεγαλοπρέπειαν, ἔχει ἐνδυθῇ ποτε ὡς ἕνα ἀπ᾽ αὐτά, ποὺ οὔτε γνέθουν, οὔτε ὑφαίνουν, οὔτε ῥάπτουν. Δέτε τὰ στρουθία, οὔτε σπείρουν, οὔτε θερίζουν, καὶ ὅμως ὁ Πατὴρ ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά.

Εἶναι θαυμάσιος ὁ 103 ψαλμὸς ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ διὰ τὸ πότισμα τῶν ὀρέων ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ ἐκ τῶν ὑπερῴων αὐτοῦ, διὰ τὸν χορτασμὸν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν κτηνῶν, διὰ τὸν στηρίζοντα τὸν ἄνθρωπον ἄρτον, τὸν εὐφραίνοντα τὴν καρδίαν του οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον τὸ ἱλαρύνον τὸ πρόσωπον. Χορταίνουν καὶ τὰ φυτὰ εἰς τὰς κοιλάδας, καὶ τὰ δένδρα εἰς τὰ βουνά, καὶ αἱ κέδροι εἰς τὸν Λίβανον ποὺ αὐτὸς ἐφύτευσε. Μέσα εἰς τοὺς θάμνους, εἰς τὰ δένδρα, εἰς τὰ δάση, εἰς τὴν λόχμην, τὰ πτηνὰ τρέφουν τὰ νεοσσία των. Προσέξατέ ποτε τὴν κατοικίαν τοῦ ἐρωδιοῦ; Τί θαῦμα, τί μαγεία!

Ρίψατε ἕνα βλέμμα γύρω εἰς τὴν φύσιν, καὶ θὰ θαυμάσητε τὴν δύναμιν, τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἠγάπησε πρῶτος. Τὸ δὲ μεγαλεῖόν Του ἀνυψώνεται ὡσὰν τὸ κυπαρίσσι, ὡσὰν τὴν κέδρον, ὡσὰν τὸν πλάτανον, ἡ εὐπρέπειά Του ἁπλώνεται ὡσὰν τὴν ἐλαίαν εἰς τὴν πεδιάδα, ἡ ἀγάπη Του ξεχύνεται ὡσὰν ῥόδον τὸν Ἀπρίλιον. Εἰς τὸ τραγοῦδι τοῦ κοτσιφιοῦ κἄτι ἀκούεται ἀπὸ τὴν φωνήν Του.

* * *

Πόσον, μὲ τὸν σημερινὸν πολιτισμόν, ἀπεμακρύνθημεν ἀπὸ τὴν εὐδαιμονίαν αὐτὴν ν' ἀκούωμεν τὸν χείμαρρον, τὸ σπίτι μας νὰ εἶναι εἰς τὴν πλαγιὰν τοῦ βουνοῦ, καὶ ν' ἀντικρύζωμεν τὸ πρόσωπον τῆς Ἀνοίξεως εἰς τὸ ἄνθισμα τῆς μηλιᾶς. Σύντροφός μας ἔγινε τὸ τσιμέντο, καταφυγή μας ἡ πολυκατοικία, ὁ στενὸς ὁ δρόμος, τὸ γραφεῖον, ἡ ἀποθήκη, ἡ τρώγλη, ὁ θόρυβος, τὸ τράμ, ἡ μηχανή, τὸ πετρέλαιον, ἡ φρενῖτις τῆς ταχύτητος, τὸ ξεχαρβάλωμα τῶν νεύρων, ἡ ὑποχώρησις τῆς καρδίας, ἡ ἀρτηριοσκλήρωσις, ἡ νικοτίνη, τὸ ποτόν, τὸ χαρτοπαίγνιον. Ἐπιδίωξίς μας, βασιλεία μας: τὸ χρῆμα.

Ἀφήκαμεν τὸν φυσικόν μας δρόμον, τὸν προορισμόν μας, καὶ ἠθελήσαμεν νὰ κυριαρχήσωμεν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Δὲν ἐμείναμεν ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε νὰ εἴμεθα, νὰ κάμνωμεν ὅ,τι ἕκαστος ἦτο κεκλημένος νὰ κάμνῃ. Τὰ δένδρα ἐσκέφθησαν καλύτερα ἀπὸ ἡμᾶς. Εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν (Κριτὰς) ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς:

Μιὰ μέρα τὰ δένδρα ἐπῆγαν νὰ χρίσουν βασιλέα των, καὶ εἶπαν εἰς τὴν ἐλαίαν νὰ βασιλεύσῃ ἐπάνω εἰς ὅλα τὰ δένδρα. Ἡ ἐλαία ἐσκέφθη καὶ εἶπε: «Θὰ ἀφήσω τὴν δουλειάν μου, τὴν δόξαν μου, ποὺ τρέφω μὲ τὸν καρπόν μου, μὲ τὸ λάδι μου τοὺς ἀνθρώπους, χρίω τοὺς βασιλεῖς χρῖσμα ἅγιον, εἶμαι ἡ βάσις ὅλων τῶν ἀρωμάτων, γίνομαι φῶς εἰς τὴν κανδήλαν, φωτίζω τὴν νύκτα; Θὰ ἀφήσω ὅλα αὐτὰ καὶ θὰ τρέχω πίσω ἀπὸ κάθε δένδρο διὰ νὰ τὸ ἐξουσιάσω; Ὄχι, ὄχι, δὲν δέχομαι, μένω εἰς τὴν ἰδικήν μου δόξαν, εἰς τὴν ἰδικήν μου εὐτυχίαν.

Τὰ δένδρα τότε ἐπῆγαν εἰς τὴν συκηάν, τὴν παρεκάλεσαν νὰ γίνῃ ὁ βασιλεύς των. Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐδέχθη καὶ ἐκείνη. Θὰ στερηθοῦν οἱ ἄνθρωποι τὸν θεῖον καρπόν της, ἐσκέφθη. Δὲν ἐτόλμησε νὰ κάμῃ παρομοίαν ἀδικίαν. Δὲν ἠθέλησε νὰ χάσῃ τὴν ἰδιότητά της, τὴν ἰδικήν

της ἀξίαν, ν' ἀλλάξῃ τὸν δρόμον της, τὸν εὐλογημένον ἀπὸ τὸν Θεόν.

Κατέφυγαν τότε τὰ δένδρα εἰς τὸ κλῆμα, τοῦ ἀπηύθυναν ἔκκλησιν, τοῦ ἔψαλαν τὸν ὕμνον του. Ἀλλ' ἐκεῖνο ἠρνήθη, καὶ εἶπε: «Ποῖος τότε θὰ κάμνῃ τὸν οἶνον ποὺ εὐφραίνει τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ γίνονται μὲ αὐτὸν αἱ σπονδαὶ εἰς τὸν Θεόν; Εἶμαι τὸ χρυσάφι τοῦ φθινοπώρου, κάθε ρώγα μου κι' ἕνα διαμάντι. Τροφὴ δὲν εἶμαι ἀμβροσία;

Τότε τὰ δένδρα ἀπετάθησαν εἰς τὴν ράμνον, δένδρον ἀγριωπόν, μὲ ἀγκάθια, χωρὶς καρπόν, καὶ τὴν παρεκάλεσαν νὰ γίνῃ ὁ βασιλεύς των.— «Εἶναι ἀλήθεια ὅτι μὲ χρίετε βασιλέα σας; Τότε τεθῆτε ὅλα ὑπὸ τὴν σκιάν μου, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου. Ἔχω καὶ τ' ἀγκάθια διὰ τοὺς ἀτάκτους».

* * *

Ὄχι μονάχα ἡ Ἁγία Γραφή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας ὑμνογραφία ἀντλεῖ θαυμασίας εἰκόνας ἀπὸ τὴν γύρω φύσιν. Παίρνει τὰς σταγόνας της, τὴν χλόην της, τὰ ἄνθη της τὰ μυρίπνοα, τὴν σιωπήν της, καὶ κάμνει χίλια δύο ἀριστουργήματα. Ὡς δεῖγμα θὰ παραθέσω τὸ κατανυκτικὸν Ἰδιόμελον τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου:

> «Εἰς ἀναμάρτητον χώραν καὶ ζωηρὰν ἐπιστεύθην, γεωσπορήσας τὴν ἁμαρτίαν. Τῇ δρεπάνῃ ἐθέρισα τοὺς στάχυας τῆς ἀμελείας, καὶ δραγμάτων ἐστοίβασα πράξεών μου τὰς θημονίας, ἃς καὶ κατέστρωσα οὐχ ἅλωνι τῆς μετανοίας. Ἀλλ' αἰτῶ σε τὸν προαιώνιον γεωργὸν ἡμῶν Θεόν, τῷ ἀνέμῳ τῆς σῆς φιλευσπλαγχνίας ἀπολίκμισον τὸ ἄχυρον τῶν ἔργων μου, καὶ σιτάρχησον τῇ ψυχῇ μου τὴν ἄφεσιν, εἰς τὴν οὐράνιόν σου συγκλείων με ἀποθήκην, καὶ σῶσόν με».

* * *

Ἀπὸ τὴν γύρω φύσιν παίρνομεν τὸ μεγάλο μάθημα τῆς ὑπομονῆς καὶ τοῦ ρυθμοῦ, οἰκοδομούμεθα. Μὲ τὸν χρόνον καὶ τὴν ἐνδελέ-

χειαν ὡριμάζουν τὰ πράγματα. Ὁ Χριστὸς εἰς τοὺς μαθητάς του, οἱ ὁποῖοι δὲν τὸν ἐνοοῦσαν, καὶ ἐνόμιζαν ὅτι ὁ θρίαμβος θὰ ἔλθῃ διὰ μιᾶς, διότι ἐπερίμεναν κοσμικὴν βασιλείαν, ὁμιλεῖ μὲ παραβολὰς παρμένας ἀπὸ τὸν φυτικὸν κόσμον. Παρομοιάζει τὴν Βασιλείαν του πρὸς τοὺς κόκκους οἱ ὁποῖοι σπείρονται καὶ φυτρώνουν μόνοι των καὶ πολλαπλασιάζονται καὶ ὡριμάζουν μὲ τὸν χρόνον. Ὁ κόκκος τοῦ συνάπεως εἶναι ὁ πειὸ μικρός, ὁ ὁποῖος ὅμως μὲ τὸν πολὺν χρόνον γίνεται δένδρον μεγάλο, ὅπου ἔρχονται νὰ κατασκηνώσουν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Ὁ δρόμος μας, τὸ ἔργον μας, εἶναι γεμᾶτο ἐμπόδια. Ὑπάρχει καὶ ἕνας ἄλλος γεωργός, ὁ ὁποῖος σπείρει εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Κυρίου τὰ ζιζάνια, τὰ ὁποῖα ζητοῦν νὰ συμπνίξουν τὸ σιτάρι. Τὸ κακὸ χορτάρι, αἱ κακαὶ διαθέσεις τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ θὰ νικήσῃ τὸ καλόν, ὁ κόκκος τοῦ σίτου, ἡ ἀγάπη, τὴν ὁποίαν θὰ φυτεύσωμεν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὴ ἔχει σπαρῇ ἤδη, καὶ πολλαπλασιάζεται καὶ μεγαλώνει καὶ ὡριμάζει.

Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἄμπελος, καὶ ἡμεῖς τὰ κλήματα. Ἐὰν δὲν μείνωμεν εἰς αὐτόν, ὅπως τὰ κλήματα μένουν εἰς τὴν ἄμπελον, ξηραινόμεθα καὶ δὲν καρποφοροῦμεν. Ἡ μυστική μας ἕνωσις μὲ τὸν Χριστὸν ἐξεικονίζεται θαυμάσια μὲ ὅσα λέγονται διὰ τὴν ἄμπελον καὶ τὰ κλήματα, καὶ ἀλλαχοῦ διὰ τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον.

Καὶ διὰ τὴν ζωήν μας, τὴν ἐφήμερη καὶ παροδικήν, μᾶς ὁμιλοῦν τὰ ἄνθη καὶ ἡ χλόη τῆς γῆς μὲ τόσον λυρισμὸν εἰς τὴν Γραφήν. Εἰς τὴν ἐπιστροφήν του ὁ διαβάτης θὰ ἀναζητήσῃ τὸ ἄνθος ποὺ ἠγάπησε, καὶ δὲν θὰ ἀνεύρῃ οὔτε τὸν τόπον του. «Ἄνθρωπος, ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ˙ ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ, οὕτως ἐξανθήσει˙ ὅτι πνεῦμα διῆλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ».

* * *

Σύ, Κύριε, θὰ μᾶς ἀναζητήσῃς καὶ θὰ μᾶς ἀνεύρῃς, καὶ τὸν τόπον μας καὶ κάθε ἡμέρα τῆς ζωῆς μας θὰ ἀνεύρῃς. Καὶ κάθε σταγόνα καὶ κάθε φύλλον καὶ κάθε πέταλον. Καὶ σκοτάδι νὰ ἔχῃ γίνῃ ἡ ἡμέρα μας αὐτή, Σὺ πάλιν θὰ τὴν ἀνεύρῃς. Καὶ τὰ ἄστρα νὰ μὴ ἀνατείλουν πάνω εἰς τὴν νύκτα μας, Σὺ θὰ τὴν ἀνεύρῃς. Δινόμεθα εἰς Ἐσένα,

ὅπως τὸ πράσινο εἰς τὰ μάτιά μας, ὅπως ἡ βοὴ τοῦ κύματος εἰς τὰ αὐτιά μας. Σὺ μᾶς ἀγαπᾷς, καὶ εἶσαι ὅλο ἀκοή, ἐπάνω ἀπὸ τὸν πόνον μας, καὶ ὅλος νερό, ἐπάνω ἀπὸ τὴν δίψα μας, καὶ ὅλος φῶς, ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἔρεβός μας. Καὶ ἂν πέσωμεν ἀπὸ τὸ κλωνάρι μας, ὡσὰν ὥριμοι καρποί, εἰς Ἐσένα ἐπιστρέφομεν, τὴν ἀγαθὴν γῆν, ἡ ὁποία μᾶς ἐξέθρειψεν.

† Ο ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΠΟΛΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΑΛΙΑ

ΑΠΟ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

Η ΣΥΝΘΕΣΙΣ τῆς λέξεως «καταλαλιά» μᾶς δίδει πολὺ εὔκολα τὴν σημασίαν της. Λαλοῦμεν, ὁμιλοῦμεν, ἐναντίον ἀνθρώπου τινός.

Καὶ ἐπειδὴ ὁμιλοῦμεν ἐναντίον του ὄχι καλά, καταλαλεῖν σημαίνει κακολογεῖν. Διατί ὁ ἄνθρωπος καταλαλεῖ κατὰ τοῦ πλησίον του; Ἡ ψυχολογικὴ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ κακολογία προέρχεται ἀπὸ πολλὰς καὶ διαφόρους αἰτίας. Ἡ ἐλαφροτέρα περίπτωσις εἶναι ἐκείνη κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ καταλαλῶν καταλαλεῖ ἀπὸ μίαν ἁπλῆν συνήθειαν. Ἡ συνήθεια αὐτὴ τῆς καταλαλιᾶς—ἡ ὀλιγώτερον ἐπιβλαβὴς καὶ ἁμαρτωλός—εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον συνδεδεμένη μὲ τὴν πολυλογίαν. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ πολλά, ὁσηνδήποτε σύνεσιν καὶ ἂν ἔχῃ, καὶ ὅσονδήποτε και ἂν προσέχῃ, δὲν θὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἀποφύγῃ ἢ τὰ ψευδῆ ἢ τὰ περιττὰ λόγια. Καὶ εἰς τὰς δύο αὐτὰς κατηγορίας θὰ ὑπάρχουν λόγια τὰ ὁποῖα οὕτως ἢ ἄλλως θὰ ἔχουν τὴν μορφὴν τῆς φλυαρίας, ἡ ὁποία μοιραίως θὰ θίξῃ τὸ α ἢ τὸ β πρόσωπον, ἔστω καὶ χωρὶς ὁ φλυαρῶν νὰ ἔχῃ ἐνδομύχως, τοὐλάχιστον κατ᾿ ἀρχάς, τοιαύτην κακὴν πρόθεσιν.

Κακός, κάκιστος σύμβουλος, εἶναι ἡ πολυλογία. Δι᾿ αὐτὸ ὁ σοφὸς Σολομὼν εἰς τὰς παροιμίας μᾶς δίδει τὴν ἑξῆς συμβουλὴν ὡς ἓν εἶδος ἀξιώματος: «Ἐκ πολυλογίας οὐκ ἐκφεύξῃ ἁμαρτίαν· φειδόμενος δὲ χειλέων, νοήμων ἔσῃ». Ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη περίπτωσις κακολογίας ἢ φλυαρίας ἡ ὁποία χωρὶς νὰ εἶναι πολυλογία ἐμφανίζεται ἠθικῶς ἐπιζήμιος ἢ διὰ τὸν ἴδιον τὸν λαλοῦντα ἢ δι᾿ ἓν ἄλλο πρόσωπον περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλεῖ ὁ λαλῶν. Ἡ περίπτωσις αὐτὴ εἶναι ἡ σπουδή, ἡ ταχύτης περὶ τὸ ὁμιλεῖν, ἑπομένως ἡ ἀσυνεσία, ἡ ἀπερισκεψία. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ὁ Ἀδελφόθεος Ἰάκωβος γράφει: «Ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, **βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι**, βραδὺς εἰς ὀργήν». Ὁ πρακτικὸς εἰς τὴν φιλοσοφίαν τῆς ζωῆς Σειρὰχ δίδει τὴν ἀκόλουθον νουθεσίαν, σχετικὴν πρὸς τὰ ἀνωτέρω: «Μὴ γίνου ταχὺς ἐν γλώσσῃ σου, καὶ νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις σου» (δ΄, 29). Ἔπειτα ὑπάρχει καὶ ἓν ἄλλο στοιχεῖον μέσα εἰς τὴν πολυλογίαν· δημιουργεῖ ὁ λάλος καὶ φλύαρος μίαν ἀτμόσφαιραν ἡ ὁποία δὲν τοῦ παρέχει ψυχικὴν ἠρεμίαν καὶ γαλήνην. Αὐτὸ ἔχων ὑπ᾿ ὄψιν ὁ σοφὸς Σολομὼν εἰς τὰς παροιμίας του μᾶς βεβαιώνει διὰ τὴν ἑξῆς θετικὴν ἀλήθειαν, προϊὸν τῆς πείρας

τῆς ζωῆς: «Ὃς φυλάσσει τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, **διατηρεῖ ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν αὐτοῦ**» (κα', 23). Ὁ δὲ Σειρὰχ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἡ ἐγκράτεια τῆς γλώσσης μᾶς ἀπαλλάσσει πολλὲς φορὲς ἀπὸ ἔριδας καὶ φιλονεικίας. «Ὁ ἐγκρατευόμενος γλώσσῃ, **ἀμάχως συμβιώσεται** καὶ ὁ μισῶν λαλιὰν ἐλαττονοῦται κακίᾳ» (ιθ', 6).

Ἡ πολυλογία δὲν εἶναι ἡ ἔκφρασις, ὁ καθρέπτης ἑνὸς πλουσίου περιεχομένου τῆς διανοίας καὶ τῆς ψυχῆς. Οἱ πολλὰ λέγοντες δὲν εἶναι συνήθως ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι καὶ πολλὰ γνωρίζουν ἢ πολλὰ ἐκτελοῦν. Ἡ συντομία ὄχι ὀλίγες φορὲς εἶναι ἀπόρροια πραγματικῆς σοφίας. Ὁ Γάλλος ποιητὴς Boileau εἶπε: «Qui parlent beaucoup ne disent jamais rien». (Ὅσοι ὁμιλοῦν πολλὰ δὲν λέγουν ποτὲ τίποτε). Ὁ στίχος τοῦ Σαίξπηρ εἰς τὸν Ἀμλέτον θὰ ἔχῃ πάντοτε τὴν δύναμίν του, τὸ κῦρος τῆς πραγματικότητος.

«Brevity is the soul of wit» (ἡ βραχυλογία εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς συνέσεως).

Ἂν δὲ μεταφέρωμεν τὴν συντομίαν ἀπὸ τὸν προφορικὸν εἰς τὸν γραπτὸν λόγον χωρὶς νὰ θέλωμεν φέρομεν εἰς τὸν νοῦν μας τὰ λόγια τὰ ὁποῖα ἔγραψεν ὁ Pascal εἰς μίαν τῶν ἐπαρχιακῶν του ἐπιστολῶν: «Ἔκαμα τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν μακροτέραν μόνον καὶ μόνον διότι δὲν εἶχα τὸν καιρόν, διὰ νὰ τὴν κάμω συντομωτέραν» [1]). Διὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς πολυλογίας δὲν πρέπει νὰ παραλείψω καὶ ὅσα γράφει ὁ θεῖος Χρυσόστομος εἰς τὴν 19ην ὁμιλίαν τῆς πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολῆς: «Ὁ πολλὰ φθεγγόμενος οὐδὲν ἐργάζεται, ὥσπερ ὁ πολλὰ ἐργαζόμενος οὐδὲν φθέγγεται ἄκαιρον» [2]).

Ἡ χειροτέρα περίπτωσις τῆς φλυαρίας ἢ πολυλογίας εἶναι ἐκείνη κατὰ τὴν ὁποίαν, ὡς ἤδη ἐσημειώθη, καταλαλοῦμεν τὸν πλησίον μας. Ἡ καταλαλιὰ ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ καὶ χωρὶς τὴν φλυαρίαν καὶ χωρὶς ἀπερισκεψίαν ὅταν εἶναι περίσσευμα κακίας τῆς ψυχῆς, φθόνου ἢ ἄλλων παθῶν.

Ὁ Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, αὐστηρὸς τηρητὴς τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὴν πολυλογίαν χαρακτηρίζει ὡς «θύραν καταλαλιᾶς. . . καὶ ψεύδους ὑπουργόν» [3]). Εἴτε αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ καταλαλιά, εἴτε ὡς ἀποτέλεσμα πολυλογίας ἢ ἀπερισκεψίας ἢ ψυχικῆς

---

[1]) «Je n'ai fait cette lettre plus longue que parce que je n'ai pas eu le loisir de la faire plus courte».

[2]) Ἐκδ. Ὀξονίου τόμ. IV, σ. 297.

[3]) Migne E. Πατρ. τόμ. 87, στ. 852.

κακίας, ἀπὸ χριστιανικῆς ἀπόψεως, θεωρεῖται ἠθικὸν ἐλάττωμα μεγάλο καὶ ἑπομένως ἁμάρτημα βαρύ. Εἶναι ἡ ἠθικὴ δολοφονία τοῦ πλησίον. Ἐκείνη δὲ ἡ ὁποία προσλαμβάνει—ὡς συνήθως κάμνουν οἱ καταλάλοι—τὴν λαθραίαν μορφὴν εἶναι ἡ περισσότερον μυσαρὰ καὶ ἀποτρόπαιος. Ἔχει πάντοτε τὴν δύναμίν του ὁ στίχος τοῦ Δαβίδ: «Τὸν καταλαλοῦντα λάθρᾳ τὸν πλησίον αὐτοῦ, τοῦτον ἐξεδίωκον». Κύριλλος ὁ Ἱεροσολύμων κηρύττει: «Μήτε καταλάλει, μήτε ἡδέως ἄκουε καταλαλοῦντος». Καὶ ὅμως οἱ ἄνθρωποι συνήθως εὐχαρίστως ἀκούουν τὸν καταλαλοῦντα καὶ κατασυκοφαντοῦντα ὡρισμένα ἄτομα καὶ μάλιστα γνωστά των, ἀνήκοντα εἰς τὸ ἴδιον ἀξίωμα, εἰς τὸ ἴδιον ἐπάγγελμα. Τὸ ἐλατήριον τότε τῆς καταλαλιᾶς καὶ κατηγορίας εἶναι ὁ φθόνος. Ὁ μὴ φθονῶν, διδάσκει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατηγορῇ» («μηδεὶς φθονείτω· οὐκ ἔνι τὸν μὴ φθονοῦντα κατηγορεῖν») [4].

Οὐχὶ σπανίως ἐπαινοῦμεν ἀπὸ φιλίαν καὶ εὔνοιαν κινούμενοι πρὸς τὸν ἐπαινούμενον, καθὼς κατηγοροῦμεν ὁρμώμενοι ἀπὸ ἔχθραν πρὸς τὸν κατηγορούμενον. Καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις εἴμεθα ἄδικοι κριταί. Δὲν κρίνει ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀμερόληπτος διάθεσις, ἀλλὰ ἢ ἡ φιλία ἢ ἡ ἔχθρα. Δὲν θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὰ ἰδικά μας ἐλαττώματα, τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ μας καὶ πολυπραγμονοῦμεν περὶ τὰς ἐλλείψεις τῶν ἄλλων. Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος δὲν ἐξεπαιδεύθη καὶ δὲν ἠσκήθη καλὰ εἰς τὴν σχολὴν τῆς ἀληθείας, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, εἰς τὴν σχολὴν τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος εἶπεν: «Εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε» καὶ διὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «Πᾶς λόγος σαπρὸς μὴ ἐξερχέσθω ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν, ὁ τοιοῦτος Χριστιανικῶς ἀπαίδευτος, αἰσθάνεται εὐχαρίστησιν καταλαλῶν καὶ κατηγορῶν τὸν ἀδελφόν του. «Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἡδὺ τοῖς ἀνθρώποις, λέγει καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὡς τὸ λαλεῖν τὰ ἀλλότρια, καὶ μάλιστα ἐὰν τύχωσιν ὑπ᾽ εὐνοίας τινὸς ἢ μίσους ἑλκόμενοι, ὑφ᾽ ὧν καὶ φιλεῖ κλέπτεσθαι ὡς τὰ πολλὰ ἡ ἀλήθεια» [5].

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι αἰσθάνονται ἰδιαιτέραν εὐχαρίστη-

---

[4]) Ὁμιλία 40ὴ εἰς τὰς Πράξεις. Περὶ τοῦ φθόνου λέγει τὰ ἑξῆς εἰς τὴν 27ην ὁμιλίαν τῆς Β΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς: Τουτὶ τὸ νόσημα καὶ τῆς ἐκκλησίας ἥψατο, τοῦτο πάντα ἄνω καὶ κάτω πεποίηκε καὶ τοῦ σώματος διέσχισε τὴν ἀκολουθίαν, καὶ κατ᾽ ἀλλήλων ἱστάμεθα, τοῦ φθόνου καθοπλίζοντος ἡμᾶς». Ἔκδ. ὀξονίου, τόμ. ΙΙΙ σ. 283, «Φθόνου πάθος οὐδὲν ὀλεθριώτερον, γράφει ὁ Μ. Βασίλειος, οὐδὲν ὀλεθριώτερον ψυχαῖς ἀνθρώπων ἐμφύεται, ὃς ἐλάχιστα λυπῶν τοὺς ἔξωθεν, πρῶτον κακὸν καὶ οἰκεῖόν ἐστι τῷ κεκτημένῳ. . .» Migne Ἐπ. 31, σ. 373.

[5]) Λόγος περὶ ἱερωσύνης, Migne Ε. Π. 35, στ. 408.

σιν, ὅταν κατηγοροῦν τοὺς ἄλλους· καὶ αὐτοὶ εἶναι ἀκριβῶς οἱ ἔχοντες τὰ περισσότερα καὶ χειρότερα ἐλαττώματα, οἱ παρέχοντες ὑλικὸν ἄφθονον ἐπικρίσεως εἰς ἄλλους ὁμοίους των κατὰ τὸν χαρακτῆρα. Ὁ Πίνδαρος εἶπε διὰ τὸν πικρόλογον Ἀρχίλοχον: «Ψυγερὸς Ἀρχίλοχος, βαρυλόγοις ἐχθέσεσι πιαινόμενος». Ὁ Χριστιανός, ὁ πράγματι θέλων κατὰ Χριστὸν νὰ ζήσῃ, δὲν πρέπει νὰ ἀποθαρρύνεται εἰς τὸν δρόμον τῆς χριστιανικῆς του ζωῆς ἀπὸ τὰ πικρὰ λόγια τῶν καταλάλων. Ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἔγραφεν εἰς τὸν ἐπίσκοπον Εὐλάμπιον εὑρεθέντα εἰς ἓν περιβάλλον πολυπραγμοσύνης, καταλαλιᾶς καὶ συκοφαντίας: «Ἐῶμεν ληρεῖν τοὺς ὑπεναντίους καὶ περιχάσκειν ὡσεὶ κύνας ὑλακτοῦντας διακενῆς».

Ἡ Ἄννα ἡ Κομνηνὴ διὰ τοὺς ἐπικριτὰς τῶν ἐνεργειῶν τοῦ πατρός της Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ἐπικριτὰς εὐχαριστουμένους νὰ ῥίπτουν βέλη κατηγορίας ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, γράφει εἰς τὴν Ἀλεξιάδα της: «Μωμοσκόπους ἔξω τῶν βελῶν ἱσταμένους καὶ πικροὺς οἰστοὺς διὰ γλώσσης πέμποντας».

Ἂς ἐπανέλθω εἰς τὸν πρακτικὸν Σειρὰχ ὁ ὁποῖος μᾶς συνιστᾷ τὴν εὔφημον γλῶσσαν καὶ τὴν πλήρη ἀποχὴν ἀπὸ τὴν καταλαλιάν: «Λάρυγξ γλυκὺς πληθύνει φίλους καὶ γλῶσσα εὐχάριστος» (στ. 5).

Θὰ κλείσω τὴν παροῦσαν μελέτην μὲ τὰ ἑξῆς λόγια τοῦ θείου Χρυσοστόμου: «Στόμα εὔφημον κτησώμεθα καὶ τρόπους καθαρούς. . . μηδὲν τῶν εἰς ἡμᾶς εἰργασμένων δεινῶν μνημονεύσωμεν, ἀλλ' εἴ τι ἀγαθόν. . . οὐδὲν οὕτω ποιεῖ φίλον, ὡς γλῶσσα εὐχάριστος, στόμα εὔφημον, ψυχὴ ἄτυφος, κενοδοξίας ὑπεροψία, τιμῆς καταφρόνησις» [6]).

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

[6]) **Εἰς τὴν ἰδίαν ὁμιλίαν τῶν Πράξεων.**

ΕΠΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΚ ΤΩΝ ΛΕΓΟΜΕΝΩΝ Ἱστορικῶν ἐπῶν Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ κανὲν ἀπολύτως δὲν πραγματεύεται ζήτημα γενικὸν ἱστορικόν. Ὅλα 99 τὸν ἀριθμὸν περιστρέφονται περὶ τὸν ἑαυτοῦ βίον. Συλλεγόμενα καὶ καταλλήλως τακτοποιούμενα παρέχουν εἰκόνα τοῦ ποιητοῦ, ἰδίᾳ τῆς ψυχῆς του, τῶν αἰσθημάτων, τῶν πόνων του, τῶν παραπόνων διὰ τὰς διώξεις, τῶν θλίψεων διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, τῶν ἀντιλήψεων του διὰ τὴν κατάπτωσιν τῶν συναδέλφων. Εἶναι ἀπόλαυσις οἱ στίχοι ποὺ ἀφιερώνονται πρὸς τιμὴν τῶν τελευταίων τούτων καὶ θὰ ἐπιτραπῇ νὰ τοὺς ἐξετάσωμεν τροχάδην—διότι ἡ ἀνάλυσις αὐτῶν θὰ ἦτο τρομερὸν κατηγορητήριον τῶν προσώπων τῆς ἐποχῆς τοῦ ποιητοῦ—ἀργότερον.

Εἰς ὅλα διαφαίνεται ἡ τρυφερὰ ποιητικὴ καρδία, ἡ εὐαίσθητος καί ποτε ὑπερευαίσθητος. Νομίζεις ὅτι ὁ μέγας αὐτὸς Χριστιανὸς εἶχεν εἰς τὴν ψυχήν του αἴσθημα καταδιώξεως, ὅπως καὶ περὶ τοῦ Δαβὶδ ἐλέχθη ὑπὸ τῶν ἀμυήτων. Αἰσθάνονται ἀμφότεροι διαρκῶς ἐχθροὺς διώκοντας καὶ συμβαίνει ὁ διωκόμενος νὰ τρέχῃ μὴ τολμῶν νὰ στραφῇ ὀπίσω καὶ νὰ ἴδῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον ὁ διώκων! Τρέχει ἄνευ λόγου καὶ ὁ θεατὴς σχηματίζει τὴν ἰδέαν ὅτι πρόκειται περί τινος κακοῦ! Ὁ γνωρίσας ὅμως τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς μοιραίας συγκρούσεις τοῦ εὐαισθήτου Γρηγορίου θὰ ἐννοῇ ὅτι ἐδῶ δὲν πρόκειται παρὰ περὶ δραπέτου τῆς ζωῆς, τὴν ὁποίαν δὲν θέλει νὰ ἀφήσῃ ὁ ποιητὴς πρὶν ἢ ὡς πάρθιον βέλος ῥίψῃ κατὰ πρόσωπον τοῦ κόσμου τοὺς πόνους του, τὸ χειρόγραφον τῶν θλίψεων τὰς ὁποίας ἐδοκίμασε, τοὺς φαρμακεροὺς στίχους, ἀντιεμετικοὺς τῶν πικριῶν καὶ τῆς χολῆς τὴν ὁποίαν ἐποτίσθη, ζῶν τὸν ὀδυνηρὸν κληρικὸν βίον του.

Ὁ Εὐριπίδης λέγει:

Ὀδυνηρὸς δὲ πᾶς βίος ἀνθρώπων
κ' οὐκ ἔστι πόνων ἀνάπαυσις·
ἀλλ' ὅ,τι τοῦ ζῆν φίλτερον ἄλλο
σκότος ἀμπίσχων κρύπτει νεφέλαις!

Διὰ τὸν μὴ πιστεύοντα εἰς ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος τὸ τετράστιχον εἶναι ρεαλιστικώτατον. Ἀλλ' εἰς τὸν ἅγιον ποιητὴν μόνον οἱ δύο πρῶτοι στίχοι ἔχουν ἀξίαν, ὡς διαπιστώνοντες τὸ «Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θλῖψιν ἕξετε», πρὶν ἢ διατυπωθῇ εἰς τὴν εὐαγγελικὴν συγγραφήν. Ἑπομένως δὲν θὰ εὑρίσκεται ἐνώπιον ἀπροόπτου ὁ δοκιμάζων τὰς πικρίας τοῦ βίου Χριστιανός, προπάντων δὲ ὁ δοκιμάσας τὰς ἀκατονομάστους λυπηρὰς μεθόδους τῶν κακῶν Ἐπισκόπων Γρηγόριος.

Ὡς Ἱεράρχης—ὁ γὰρ φθόνος πρὸς τὸν ἔχοντα ἕρπει, κατὰ τὸν Σοφοκλέα—ἐδοκίμασε τὴν κοινὴν τύχην τῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν μας.

Ἡ συγγραφὴ τῶν Ἐπῶν ἦτο ψυχικὴ ἀνάγκη τοῦ γέροντος κύκνου τῆς Ἀριανζοῦ. Προκειμένου δὲ περὶ τῶν Ἱστορικῶν ποιημάτων ἐπαναλαμβάνω ὅτι αὐτὰ εἶναι τμήματα αὐτοβιογραφίας, θὰ ἐξετάσωμεν δὲ τὸ 11ον ἐξ αὐτῶν ὅπερ ἐστὶ καὶ τὸ μακροσκελέστερον ὅλων τῶν Ἐπῶν, ἐξαιρέσει τοῦ δραματικοῦ διαλόγου «Χριστὸς Πάσχων». Στίχοι ἰαμβικοὶ 1949 ἀλλοῦ σαφεῖς, ἀλλοῦ σκοτεινοὶ καὶ παντοῦ σχεδὸν παραπονεμένοι, διὰ μακρολογίας βαίνοντες εἰς τὰ δυσάρεστα τοῦ βίου καὶ σύντομοι εἰς τὰ εὐχάριστα, ὅπως ἦτο ὁ ἐνταῦθα θρίαμβος τοῦ ποιητοῦ, ἡ «Ἀναστασία» του καὶ ἡ θριαμβευτική... ἀπαγωγὴ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Μ. Θεοδοσίου ἐπὶ τὸν ἐπισκοπικὸν Θρόνον τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων.

Διάταξις τοῦ περιεχομένου λογικὴ ὑπάρχει, ἀλλὰ λείπει ἡ ἀναλογία, διότι ὅπου ὁ ποιητὴς θίγεται μακρολογεῖ, ὅπου δὲν πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ σύντομα τρέχει καὶ παρατρέχει γεγονότα διὰ τὰ ὁποῖα ζητεῖς εἰς μάτην νὰ διαφωτισθῇς. Χρονολογίαν μὴ ζητῇς. Μία μόνον ὑπάρχει εἰς τὸν στίχον 239 ὁ ὁποῖος μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἦτο τριάντα ἐτῶν ὁ Γρηγόριος, ὅταν συνέβαινον εἰς αὐτὸν τὰ περὶ ὧν ὁμιλεῖ. Καὶ ὅταν τὸν καταλαμβάνῃ τὸ πάθος τῆς φιλοσόφου ὀργῆς του, τότε δὲν ἔχει ὅρια ἡ ἐλευθεροστομία, οὔτε λαμβάνει ὑπ' ὄψιν λογοτεχνικοὺς κανόνας. Εἰς ὀλιγίστους φέρ' εἰπεῖν στίχους ἐπαναλαμβάνει πολλάκις τὸ ἴδιον ἐπίθετον, ἐπανειλημμένως καὶ κατὰ κόρον ὀνομάζει τὸν κυνικὸν φιλόσοφον Μάξιμον κύνα—ὅπως ἀπεκαλοῦντο ἐμπαικτικῶς οἱ κυνικοί—**σκύλον ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ γίνῃ ποιμήν!**

Ὅσοι ἠγαπήσαμεν τὸν ἄγνωστον καὶ περίεργον αὐτὸν ἰδεολόγον κληρικὸν ποιητὴν αἰσθανόμεθα ἀπόλαυσιν καὶ εἰς τὰ τεχνικὰ ἀκόμη λάθη του, τὰ συγχωροῦμεν πολὺ εὐχαρίστως, τυχόντες τῆς ἐκείνου συγγνώμης, τὰ διαβάζομεν πλέον ἢ ἀπλήστως, ἀπολαμβάνοντες τὸ ρόδον καὶ ἀποφεύγοντες τὰς τυχὸν ἀκάνθας. Πρέπει δὲ νομίζω νὰ τὸν γνωρίσωμεν καλύτερον, νὰ τὸν θαυμάσωμεν ὅλοι διὰ τὰς εἴκοσι χιλιάδας

τῶν στίχων του, διὰ τὴν πρωτότυπον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ποίησιν μελαγχολίαν του, ἄγνωστον ἕως τότε, διὰ τὸ θάρρος τῆς γνώμης, διὰ τὴν παρρησίαν τῆς σκέψεως, διὰ τὴν τόλμην τῶν ἐπιθέσεων καὶ τὴν εὐχάριστον ὑπομονήν του εἰς τὸ νὰ διαζωγραφίζῃ πράγματα τῆς συγχρόνου Ἐκκλησίας, χωρὶς νὰ σκεφθῇ τὴν ἐντύπωσιν, πρὸ παντὸς δὲ τὰ πρόσωπα νὰ ἐξεικονίσῃ μὲ τὰς πολλὰς κηλίδας αὐτῶν. Πράγματα ἐνδιαφέροντα, ἐφόσον οἱ αἰῶνες ἀντιγράφουσιν ἀλλήλους. . .

Ἀλλὰ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ προοιμίου, ὡς ῥήτωρ τοῦ ἄμβωνος, ὁ ποιητής μας εἶναι πάντοτε τακτικώτατος. Ἔχει ἀρκετὰ προοίμια εἰς διάφορα Ἔπη. Τὸ προοίμιον τοῦ ἐξεταζομένου ἑνδεκάτου, φέροντος τὸν τίτλον: «Περὶ τὸν ἑαυτοῦ βίον» (ἐκ στίχων 1949) ἔχει 49 στίχους καὶ ὡς πεντηκοστόν :

Ἔστω δὲ τοῦτο τοῦ λόγου προοίμιον.

Δὲν ἐπικαλεῖται εἰς αὐτὸ ἔμπνευσιν Χριστοῦ, ὅπως κάμνει εἰς τὸ Α΄ Ἱστορικόν, τὸ Περὶ τῶν καθ᾽ ἑαυτόν (ἐκ στίχων 634) βιογραφικὸν καὶ αὐτό. Ἴσως διότι ἤθελε νὰ παρεκτραπῇ ὀλίγον κάπου!

Ἡ ἀρχή του πάντως εἶναι ὡραία καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσα καὶ καλαὶ αἱ σκέψεις τοῦ προοιμίου, οἷαι εἰς τοὺς ἑξῆς στίχους:

Οὐ γὰρ τὸ βούλεσθ᾽ ἀσφαλὲς κριτήριον (στ. 5)
Πάντες γὰρ ἡμῖν εὐμενεῖς μεμυκόσι (ἀποθανοῦσι) (στ. 11).

καὶ ἐνδιαφέροντες πολὺ οἱ παρακάτω:

Ἡμῶν τὸ σύστημ᾽ ἔκλυτον, θρηνῶν λέγω!
ὅσοι καθήμεθ᾽ οὐ καλῶς Ὑψίθρονοι!
λαοῦ πρόεδροι, τοῦ καλοῦ διδάσκαλοι
ψυχὰς τρέφειν λαχόντες ἐνθέῳ τροφῇ,
αὐτοὶ δὲ λιμώττοντες! ἰατροὶ παθῶν
νεκροὶ βρύοντες ἀφθόνοις νοσήμασι! (στ. 28—34).

Ἀπὸ τοῦ στίχου 40 ἕως 49 μᾶς διαφωτίζει καλὰ διατί ἔγραψε τὰ παρακάτω. Διὰ νὰ τὰ ἀκούσουν λέγει οἱ σύγχρονοι καὶ οἱ μεταγενέστεροι, διὰ νὰ μάθουν τὴν ἀλήθειαν τῶν περὶ ἑαυτὸν γεγονότων καὶ νὰ μὴ ἰσχύουν αἱ ἐναντίον του ψευδολογίαι καὶ συκοφαντίαι τῶν κακῶν ἀνθρώπων:

Ἀκουσάτω πᾶς, οἵτε νῦν, οἵ θ᾽ ὕστερον!
Μικρὸν δ᾽ ἄνωθεν τὰς ἐμὰς περιστάσεις
εἰπεῖν ἀνάγκη κἂν δέῃ μακρηγορεῖν
τοῦ μὴ καθ᾽ ἡμῶν ἰσχῦσαι ψευδεῖς λόγους.
Οἱ γὰρ κακοὶ φιλοῦσιν, ὧν δρῶσι κακῶς (στ. 42—46).

Ὁ τελευταῖος αὐτὸς στίχος μὲ ὑπενθυμίζει τὸ δίστιχον γνωμικὸν τοῦ Γρηγορίου μὲ τὴν παρήχησίν του:

Φίλοι φιλοῦσι καὶ ἃ τοῖς φίλοις φίλα
Ἐχθροὶ δὲ φαυλίζουσιν αἰσχρῶς τοὺς φίλους!

Ἐνέχει δὲ καὶ εὐριπίδειον ἄρωμα:

Νῦν δ' αἳ μὲν (γυναῖκες) ἔνδον δρῶσιν αἱ κακαὶ κακὰ
βουλεύματ' ἔξω δ' ἐκφέρουσι πρόσπολοι (θαλαμηπόλοι).
(Ἱππόλ. 649—650)

† Ο ΚΥΔΩΝΙΩΝ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

ΤΟ ΤΕΤΡΙΜΜΕΝΟΝ

ΤΟ ΤΕΤΡΙΜΜΕΝΟΝ, ἡ ρουτίνα, ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μαράνῃ τὴν Χριστιανικὴν ζωήν, νὰ παραλύσῃ τὴν ἀκτινοβολίαν της εἰς τοὺς λαϊκούς. Ἀλλὰ εἰς τὸν κληρικὸν κάμνει καταστροφάς. Διότι δὲν μπορεῖ κανεὶς ν᾿ ἀγαπήσῃ ἢ νὰ συμπαθήσῃ μὲ τὸ τετριμμένον. Δὲν μπορεῖ νὰ συγχωρήσῃ μὲ ρουτίνα! Δὲν εἶναι δυνατὸν χωρὶς ζέσιν νὰ κρατήσῃ τὰ Τίμια Δῶρα καὶ νὰ τὰ προσφέρῃ εἰς τὸν Οὐράνιον Πατέρα.

Τὸ τετριμμένον ἤδη εἰς ἄλλα πεδία προκαλεῖ γέλωτα ἢ σκανδαλίζει. Τί θὰ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τις, ὅταν πρόκειται διὰ τὰ ἱερά; Δὲν ἀνέχεται κανεὶς εἰς τὸν ἱερέα οὔτε μίαν χειρονομίαν χωρὶς ἔννοιαν. Οὔτε εἰς τὸν Ἀρχιερέα ὁ ὁποῖος εὐλογεῖ τὰ πλήθη, οὔτε εἰς τὸν κληρικὸν ποὺ εὐλογεῖ μερικὰ παιδιά, ὅταν περνᾷ ἀπὸ τὸν δρόμον. Διὰ τοὺς ἀνθρώπους μας οἱ Κληρικοὶ εὑρισκόμεθα πάντοτε εἰς τὴν ἐνάσκησιν ἱερᾶς διακονίας. Τοῦτο ἀρχίζει ἀπὸ τὴν λειτουργίαν καὶ φθάνει ἕως εἰς τὸν χαιρετισμὸν τοῦ ἀντικρυζομένου διαβάτου, ποὺ πρέπει νὰ γίνεται μὲ βαθεῖαν φιλίαν καὶ πολλὴν προσοχήν. Χειρονομία ρουτίνας προκαλεῖ γέλωτα πάντοτε, ἐνῶ μία εἰλικρινὴς χειρονομία ἐφελκύει τὴν προσοχὴν τοῦ ἄλλου ἐπὶ πολύ. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἀρχίσῃ τὸν χορόν, ὁ διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας ποὺ σηκώνει τὴν μπαγκέττα του, διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου, ὁ περιστοιχισμένος ἀπὸ τοὺς βοηθούς του χειροῦργος ποὺ μὲ τὸ μπιστοῦρί του θ᾿ ἀρχίσῃ τὴν ἐγχείρισιν, ὅλοι βλέπουν τὴν πρᾶξίν των νὰ διαποτίζεται ἀπὸ προσεκτικὸν καὶ θρησκευτικὸν σκοπόν.

Τί νὰ πῇ κανείς, ὅταν πρόκειται ἀληθινὰ διὰ θρησκευτικὴν χειρονομίαν; Ἡ ρουτίνα τότε ὄχι μονάχα προκαλεῖ γέλοιο, ἀλλὰ φονεύει τὴν πίστιν. Κανεὶς δὲν γελᾷ δι᾿ ἕνα Ἰνδὸν ποὺ κατεβαίνει εἰς τὰ νερὰ τοῦ Γάγγου.

Ἀλλ᾿ ἐφρίξαμεν μίαν ἡμέραν ἀπὸ ἀγανάκτησιν, ὅταν εἴδαμεν εἰς

τὸ Σκευοφυλάκιον ἑνὸς Ναοῦ ἕνα συνειθισμένον ἱερέα νὰ τελειώνη γρήγορα γρήγορα βαπτίσεις, καὶ νὰ κοιτάζη πῶς θὰ εἰσπράξη χρήματα καὶ τυχηρά. Διερωτώμεθα πολλὲς φορὲς τί ὠθεῖ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴ ἐκκλησιάζωνται, νὰ μὴ ἔρχωνται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

P. WAROMONT

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΤΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΦΥΛΑΚΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

λ΄

«ΤΜΗΜΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΑΜΑΡΙΩΤΙΣΣΗΣ». *)

Περιεχόμενον

Ἐν ἀρχῇ φ. 1β—2β ὑπάρχει ὁ «Πίναξ τῶν περιεχομένων τοῦ βιβλίου».

1) φ. 3α—13β: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων· λόγος περὶ τῆς γεννήσεως τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου». Τέλος: «Ἐγὼ δὲ Ἰάκωβος ἔγραψα. . . τότε λοιπὸν ἤμην δοξάζων τὸν θεὸν τὸν δόντα μοι τοιαύτην σοφίαν τοῦ γράψαι ὑμῖν, τοῖς πνευματικοῖς καὶ ἀγαπῶσι τὸν Θεόν· ᾧ ἡ δόξα. . . ἀμήν» [68]).

2) 13β—20β: Ἀνδρέου τοῦ Μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου· λόγος εἰς τὸ γεννέσιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου».

3) 21α - 30β: «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου πρεσβυτέρου τοῦ Δαμασκηνοῦ· λόγος εἰς τὸ γενέθλιον τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου».

4) 30β—39β: «Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Δαμασκηνοῦ· λόγος εἰς τὴν γέννησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου».

*) (Συνέχεια ἐκ τῆς 38ης σελίδος τοῦ ΚΣΤ΄ τόμου, ἔτ. 1951).
[68]) Ἑλλ. Πατρολογία Migne τόμ. 96, στήλ. 661—680).

5) 40α—45β: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς Ἀνδρέου Ἐπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου· ἐγκώμιον εἰς τὴν πάνσεπτον γέννησιν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου».

6) 45β—57α: Ἀνδρέου τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου· λόγος εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀπόδειξις ἐκ τῆς παλαιᾶς ἱστορίας, ὅτι ἐκ γένους κατάγεται τοῦ Δαυΐδ».

7) 57α—65β: «Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Δαμασκηνοῦ· λόγος εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τῆς παναμώμου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ ἀπόδειξις ἐκ παλαιᾶς ἱστορίας καὶ διαφόρων μαρτυριῶν, ὅτι ἐκ σπέρματος κατάγεται τοῦ Δαυΐδ».

8) 65β—73β: «Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου ἐγκώμιον εἰς τὴν ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν, τὴν Θεοτόκον».

9) 74α—79β: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας· ὁμιλία εἰς τὴν ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, ἐλέχθη ἐν Ἐφέσῳ κατὰ Νεστορίου».

10) 79β—83β: «Τοῦ μακαρίου Πρόκλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως· λόγος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον».

11) 84α—94α: «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου Μητροπολίτου Νικομηδείας· λόγος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, ὅτε προσυνέχθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα».

12) 94α—103α: «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου Μητροπολίτου Νικομηδείας· λόγος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ὅτε προσηνέχθη τριετίζουσα».

13) 103β—108β: «Γερμανοῦ Πατριάρχου Κων/πόλεως λόγος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα».

14) 108β—118β: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ταρασίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως· λόγος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τρετίζουσα».

15) 118β—126α: «Ἀθανασίου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας λόγος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, ὅτε ἀπήρχετο μετὰ Ἰωσὴφ ἀπογραφῆναι ἐν Βηθλεὲμ πόλει Ἰούδα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυΐδ».

16) 126α—142α: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μεθοδίου Ἐπισκόπου Πατάρων λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον, καὶ Συμεῶνα καὶ Ἄνναν». Ἀρχή: «Πάλαι ἱκανῶς ὡς οἷόν τε διὰ βραχέων».

17) 142α—147β: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχή: Πολλὴ μὲν λίαν ἡ σύνοδος καὶ πρόθυμος ὁ ἀκροατής. . .».

18) 147β—162: «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου Μητροπολίτου Νικομηδείας λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν δίκαιον Συμεὼν καὶ εἰς τὴν Ἄνναν».

19) 163—169α: «Ἀμφιλοχίου Ἐπισκόπου Ἰκονίου λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸν Συμεὼν καὶ τὴν Ἄνναν».

20) 169α—174β: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντήν». Ἀρχή: «Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών, κήρυσσε θύγατερ Ἱερουσαλήμ».

Τὰ φ. 164β κατὰ τὸ ἥμυσι, 165α ὁλόκληρον, 165β ἥμυσι ἄγραφα.

21) 175α—204α: Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου».

22) 204α—217α: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου· λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς παναχράντου καὶ πανυμνήτου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου». Ἀρχή: «Ἐπέστη σήμερον ἡ πάντων χαρὰ λύσασα τὴν πρώτην ἀράν. . .».

23) 217α—226α: Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Δαμασκηνοῦ λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν

Θεοτόκου». Ἀρχή: «Νῦν ἡ τῆς βασιλίδος βασιλικὴ καὶ ὑπέρξενος ἑορτή τε καὶ πανήγυρις ὑπὲρ τὰς χρυσαυγεῖς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου ἐξέλαμψε».

Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ φ. 217α κατὰ τὸ ἥμυσι, 218β ὁλόκληρον καὶ 219 ὁλόκληρον ἄγραφα.

24) 226α—230α: «Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως τοῦ Χρυσοστόμου, λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας». Ἀρχή: «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια, πάλιν ἐλευθερίας μηνύματα».

25) 230β—234β: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας Πόντου τοῦ θαυματουργοῦ· λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου». Ἀρχή: «Σήμερον ἀγγελικῇ παρατάξει ὑμνῳδίαι φαιδρύνονται».

26) 235α—243α: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου, λόγος εἰς τὴν κοίμησιν τῆς πανυμνήτου καὶ πανενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας». Ἀρχή: «Οἱ τὴν ἐν πνεύματι θεωρίαν τῷ ἀΰλῳ καὶ καθαρωτάτῳ φωτὶ τῆς ἀπλανοῦς ἐλλαμπόμενοι».

27) 243β—251β: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν».

28) 251β—264β: «Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Δαμασκηνοῦ, λόγος εἰς τὴν πάνσεπτον Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου». Ἀρχή: «Ἔστι μὲν ἀνθρώπων οὐδεὶς ὃς κατ᾽ ἀξίαν τῆς θεομήτορος τὴν ἱερὰν ἐνδημίαν εὐφημῆσαι δυνήσεται».

29) 265α—275β: «Τοῦ ἰδίου ἐγκώμιον εἰς τὴν Πάνσεπτον Κοίμησιν κ.τ.λ.». Ἀρχή: «Μνήμη δικαίων μετ᾽ ἐγκωμίων γίνεται».

30) 275β—280β: «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν ἰδίαν ἑορτήν». Ἀρχή: «Ἔθος ἐστὶ τοῖς ἐρωτικῶς πρός τι διακειμένοις ἐπὶ γλώσσης ἀεὶ τοῦτο φέρειν».

31) 281α—295β: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου λόγος εἰς τὴν κοίμησιν κ.τ.λ.».

32) 296α—308β: «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μοδέστου Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων ἐγκώμιον εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας κ.τ.λ.».

33) 308β—326α: «Γεωργίου Μητροπολίτου Νικομηδείας λόγος εἰς τό: εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀρχή: «Πρὸς ὑψηλοτάτην περιωπὴν ἡμῖν ὁ λόγος ἀναδραμών».

Ἐν τῷ φ. 326α σημείωσις διὰ νεωτέρας ἀγραμμάτου χειρός: «† ἦλθα κἀγο ὁ Πα΄ Κοστεις εις την μονην της Πανάχράντου Δεσπήνης ημὸν θκῦ καὶ αιπαρθένου Μαρήας εκ χωρασ Κουρεὶ εις τὼν Κερὸν τρῦ καθηγουμένου Ἀθανασίου ἱερομονάχου και εκαμα εικάνον Κέρον— 1695» (ἀκολουθεῖ ὑπογραφή): «Κοστατείς».

Κάτωθεν ἑτέρα μονοκονδυλιά:

«Ἰωακεὶμ ἱερομόναχος».
ὁ γράψας τὰ ἄνωθεν».

Ἐν τῷ φ. 326β δι᾽ ἄλλης γραφῆς: «† Αὕτη ἡ παροῦσα βίβλος ὑπάρχει τῆς μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θκου ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ. Γέγονε καὶ διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνησ τοῦ πανοσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν ἐν ἥερομονάχοισ καὶ πνευματικοῖσ, κυρίου Φιλοθέου τοῦ ἐκ τῆς νήσου Κύπρου καὶ καθηγουμένου τῆς αὐτῆς μονῆς. Ἐγεγράφει καὶ παρὰ τοῦ τιμιωτάἐν διδασκάλοις Κου Ἀνθίμου, ἐν ἔτει ‚ζριζ΄ [7117= 1609) ὅστις καὶ ἀποξενώσει ταύτην ἐξ αὐτῆσ τῆς ἱερᾶς μονῆς καὶ σεβασμίασ τὰσ ἀρὰσ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, ἐχέτω, καὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν τὸ ἀνάθεμα· καὶ ἡ μερὶσ αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἰούδα ὑπαρχέτω, ἀμήν».

Εὐθὺς ἀμέσως δι᾽ ἄλλης χειρός:

«Μαθημάτον καὶ μὴ χρημάτον».

Καὶ αὖθις δι᾽ ἑτέρας ἀγραμμάτου χειρός:

«Ἄναρχος Θεὸς καταβέβηκε καὶ ἐν τῇ παρθένῳ κατόκεισε».

«Βασιλεὺς τον ὅλλον καὶ κείρηος ιλθας τῶν Ἀδὰμ ἀνα-πλασασθαι».

«Γηγενεῖς σκιρτατε καὶ χαιρεστε τάξεις τῶν Ἀγγέλον εὗρενεστε».

«Νήκτα Ιοσὴφ ῥημα ἤκουσε Ἄγγελος Κου ελάλησε».

Ἀκολουθεῖ μονοκονδυλιὰ «Κωσταντεὶς 1695».

«ἐν μηνὶ Ειουνίου».

(47) ΑΡΙΘΜ. 48

Ὀνομασία

«Συναξάριον σὺν Θεῷ τῆς συνάψεως τῶν ἁγίων τοῦ ὅλου χρόνου. Ὅθεν καὶ ἕκαστος καὶ ἐκ τίνων ἔφυ καὶ ἐν οἷς χρόνοις εἴτε τὸν διὰ μαρτυρίου εἴτε τὸν δ' ἀσκήσεως ἐδέξατο στέφανον».

Ἐποχή

ΙΔ΄ αἰῶνος (1325).

Διαστάσεις

Χάρτ. 0,29×0,21 φ. 275.
Στίχοι σελ. διάφοροι. Σελίδες μονόστηλοι.
Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερύθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Περιεχόμενον

Περιέχει συναξάριον μηνῶν Σεπτεμβρίου—Φεβρουαρίου. Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ἓν φύλλον ἐκ μεμβράνης πρόσθετον, ἑτέρου περιεχομένου.

Ἐν τῷ φ. 1α τοῦ κώδικος σημείωσις διὰ νεωτέρας χειρός: «Συναξαριστὴς τῆς Παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης».

Ἐν τοῖς φ. 69β καὶ 157β, ἐν τῇ κάτω ᾤᾳ, ὑπάρχει ὑπογραφή: «**Γέννάδιος**».

Ἐν τῇ κάτω ᾤᾳ τοῦ φ. 70α διὰ νεωτέρας χειρός: «† Τὸ παρὸν βιβλίον ἔστι τοῦ μεγ. Δουκὸς ἀπὸ τὴν Σηλύβρια. Καὶ δέδωκε αὐτὸ ἐν τῇ μονῇ τοῦ τιμίου προδρόμου, ἵνα ἀναγινώσκωσι τὰς μνήμας τῶν ἁγίων· ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ κτίσῃ, πάλιν ἐπιστρέψῃ ἡ βίβλος ὁμοῦ καὶ τὰ ἕτερα, ἐν τῇ μονῇ τῆς Σηλυβρίας, ἤτοι τοῦ Μεγ. Δουκός».

Ἐν τῷ φ. 158α δι' ἑτέρας γραφῆς: **«Τὸ παρὸν βιβλίον εἶναι τοῦ Μεγάλου Δουκὸς ἀπὸ τὴν Σηλυβρίαν».**

Ἐν τῷ φ. 275α διὰ χειρὸς τοῦ γραφέως: «Εἴληφε τέρμα βίβλος ἡ προκειμένη παρ᾽ ἐμοῦ τοῦ τλήμονος μοναχοῦ μηνὶ Ἰουνίῳ ἑνδεκάτης ἡμέρᾳ τετάρτῃ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα ἰνδ θ. ἔτους ,ϛωλγʹ (6833= 1325).

Κάτωθεν τῆς ἀνωτέρω σημειώσεως ἑτέρα δ᾽ ἄλλης γραφῆς: «Δέδωκα τὸ παρὸν ὥσπερ δανικὸν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς Πέτρας, ἵνα ἀναγινώσκωσι μνήμας ἁγίων ἐν ἔτει ,ϛποα (6971= 1463) ἰνδ. ιά».

Ἐν τῷ φ. 275β δι᾽ ἄλλης γραφῆς: «**μνήσθητι Κύριε τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου Ἰωάσαφ μοναχοῦ τοῦ ἀφιερώσαντος τὸ παρὸν συναξάριον ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἐπονομαζομένου Χς ὁ πληροφορητής**».

(48) ΑΡΙΘΜ. 49

Ὀνομασία

«Ἀρχὴ τοῦ Λαυσαϊκοῦ καὶ ἡ κατ᾽ αἴγυπτον τῶν μοναχῶν ἱστορία» [69]).

Ἐποχὴ

ΙΣΤʹ αἰῶνος.

Διαστάσεις

Μεμβρ. [70]) 0,30,5×0,20,5 φ. 222.

Στίχοι σελ. 26. Σελ. μονόστηλοι. Γραφὴ εὐανάγνωστος ἀλλ᾽ ἀνορθόγραφος. Διατήρησις καλή.

Δέσιμον ἐκ μέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

---

69) Ἡ Λαυσαϊκὴ ἱστορία (Λαυσαϊκὸν ἢ Λαυσιακόν), ἐγράφη πιθανῶς ἐν Γαλατίᾳ τῷ 420, ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Ἑλενοπόλεως Παλλαδίου. Οὗτος ἐπεσκέφθη μεγάλους ἀσκητὰς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Παλαιστίνῃ, ἔγραψε τὰ τοῦ βίου αὐτῶν καὶ ἀφιέρωσε τὸ ἔργον αὐτοῦ εἰς τὸν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Θεοδοσίου τοῦ Βʹ πραιπόσιτον Λαῦσον, ἐξ οὗ τὸ ἔργον τοῦτο ἐκλήθη Λαυσαϊκὴ ἱστορία. Αὕτη διεσώθη ὑπὸ δύο μορφάς, τὴν συντομωτέραν καὶ ἐκτενεστέραν, ὧν ἀναμφιβόλως ἡ συντομωτέρα εἶναι ἡ ἀρχική. Τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον ἐξεδόθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Jean Meursius (1616) καὶ ἀκολούθως ὑπὸ τοῦ Du Duc (1624), τοῦ Coteletius (1686) καὶ ἐν τῇ Πατρολ. Migne τόμ. 34 στήλ. 995 ἑξ. Τὸ ὑπὸ τοῦ Meursius ἐκδοθὲν κείμενον εἶναι τὸ συντομώτερον.

70) Ὁ Μητρ. Π. Παραμυθίας Ἀθηναγόρας ἐκ παραδρομῆς παραδέχεται τὸν κώδικα ὡς χάρτινον. (βλ. Ἐπετ. Βυζαντινῶν Σπουδῶν 1933 σ. 291).

Περιεχόμενον

Περιέχει βίους ὁσίων Πατέρων.

Ἐν ἀρχῇ «Ἀρχὴ τοῦ Λαυσαϊκοῦ» μέχρι τοῦ φ. 104β: ἀκολουθοῦν τὰ φ. 105—111 κενά. Ἀπὸ τοῦ φ. 112α ἄρχεται: «Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν αἰτήσαντα ἀδελφὸν πεμφθῆναι αὐτῷ τοὺς εὑρεθέντας λόγους τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δωροθέου» καὶ ἀκολουθοῦν λόγοι 30.

Ἐν τῇ κάτω ᾤᾳ τοῦ φ. 1α σημείωσις δι᾽ ἑτέρας χειρός: «Λαυσαϊκὸν βιβλίον τῆς Παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης» καὶ κάτωθεν: «Πρόσεχε τοῖς ἐνθάδε γεγραφόσι ὦ μοναχὲ καὶ σωθήσει εἰ βούλει».

Ἐν τέλει φ. 221β ὑπάρχει δι᾽ ἄλλης γραφῆς σημείωσις: «† τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς θείας ἱερᾶς βασιλικῆς τε καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τοῦ ἐν Μαύρῃ θαλάσσῃ τῇ νήσῳ κειμένου ἀντικρὺ Σωζουπόλεως».

Κάτωθεν:

«μετῆλθον ὅλην τὴν βίβλον ταύτην, ἀλλ᾽ ἐσφαλμένη ἐστὶν ὅλη κατὰ τὴν γραφὴν καὶ ἀδιόρθωτος, ψυχοφελεστάτη δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν».

«Ὁ Ἡρακλείας Καλλίνικος» «αψκε′(=1725)ὀκτωβρίῳ»

(49) ΑΡΙΘΜ. 50

Ὀνομασία

«Μηνιαῖον Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου».

Ἐποχή

ΙΣΤ′ αἰῶνος (1527).

Διαστάσεις

Χάρτ. 0,31×0,21 φ. 160.

Στίχοι σελ. 35. Σελ. δίστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερύθρου.

Γραφὴ καλλιγραφική.

Περιεχόμενον

Ὁ κῶδιξ ἐν ἀρχῇ ἐλλιπής. Ἐλλείπει ἡ ἀρχὴ τῆς πρώτης Φεβρουαρίου. Ἄρχεται «ἐτέλεσας ταῦτα παναοίδιμε».

Ἐν τῷ φ. 160β ὑπάρχει, διὰ χειρὸς τοῦ γράψαντος, σημείωσις: «τῷ δὲ Θεῷ ἡμῶν εἴη δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν».

Διὰ τῆς αὐτῆς γραφῆς ἀκολουθεῖ:

«Ἀμβροσίου τάλανος ἀθλίου θύτου χρόνοις τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας Χου αφκζ= [1527].

Ὁ κῶδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὡς ἐκ τῆς γνωστῆς σημειώσεως τοῦ Μητροφάνους, ἥτις καὶ ἐκτίθεται ἐν τέλει φ. 160β, ἄνευ ὅμως τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Μητροφάνους.

(50) (51) [71]) ΑΡΙΘΜ. 52

Ὀνομασία

«Τῶν ἁγίων πατέρων λόγοι διάφοροι».

Ἐποχὴ

ΙΔ′ αἰῶνος [72]).

Διαστάσεις

Χάρτ. 0,29×0,20 φ. 261.

Σελίδες μονόστηλοι. Στίχοι σελ. 29.

Δέσιμον ἐκ μέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Διατήρησις καλή.

(Συνεχίζεται)

---

[71]) Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 51 χειρόγραφον τῆς ἱ. μονῆς τῆς Παναγίας Καμαριωτίσσης δὲν εὑρίσκεται σήμερον ἐν τῇ Πατριαρχικῇ βιβλιοθήκῃ. Κατὰ τὸν Μητρ. πρῴην Παραμυθίας Ἀθηναγόραν φέρει τὸν τίτλον: «Συλλογὴ κανόνων ἱερῶν καὶ βασιλικῶν θεσπισμάτων» καὶ φαίνεται ὅτι μέχρι τοῦ ἔτους 1922 ὑπῆρχεν εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς Χάλκης. [Βλ. Ἐπετηρ. Ἑταιρ. Βυζαντινῶν σπουδῶν, ἔτος ΙΑ′ σελ. 151 καὶ ἔτος ΙΓ′ σημ. σελ. 64].

[72]) Ἡ χρονολόγησις τῶν χειρογράφων, ὁσάκις δὲν σημειοῦται ἐν τῷ κώδικι, κατορθώνεται κατὰ προσέγγισιν διὰ τῆς συγκριτικῆς μεθόδου, ἤτοι ἀντιπαραβολῆς διαφόρων κειμένων τοῦ αὐτοῦ εἴδους ἀπὸ ἀπόψεως ρυθμοῦ, γραφῆς καὶ ὑλικοῦ (μελάνης, παπύρου, περγαμηνῆς κ.τ.λ.).

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

ΜΗΝΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Πάνσεπτος Πατριαρχικὸς Ναός.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν παρόντα μῆνα ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ:

— Κατὰ τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν Σαββάτων τῆς 3ης, 10ης καὶ 17ης τρ. μ. Κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς 17ης τ. μ. συνεχοροστάτησαν τῇ Α. Θ. Παναγιότητι οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, Κυδωνιῶν κ. Ἀγαθάγγελος, Περγάμου κ. Ἀδαμάντιος, Σάρδεων κ. Μάξιμος καὶ τὸ πρῶτον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρόδου κ. Σπυρίδων.

— Ἐπίσης ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησε τῇ 1η τ. μ. κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν τῶν Κυριακῶν τῆς 4ης, 11ης, καὶ 25ης. Τὴν Κυριακὴν δὲ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου καθ' ἣν τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρόδου κ. Σπυρίδων ἡ Α. Θ. Παναγιότης παρέστη ἐν τῷ Ἱερῷ Βήματι.

Πατριαρχικαὶ Χοροστασίαι ἐν τοῖς ἱ. Ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησεν ἐν τοῖς κάτωθι ἱ. Ναοῖς τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς:

— Τῇ 9η τ. μ. κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἱσταμένη ἐν τῷ Παραθρονίῳ ἐν τῷ ἑορτάζοντι Νοσοκομειακῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους.

— Τῇ 20ῇ τ. μ. κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Κουρτουλούς, ἐπισκεφθεῖσα καὶ τὴν ἕδραν τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος.

Ἐπισκέψεις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

— Τῇ 8η τ. μ. παρέστη συμπροσευχομένη κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τῆς Κοινότητος Ἁγίου Δημητρίου Κουρτουλούς.

— Τῇ 11η τ. μ. παρέστη εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τῆς Κοινότητος Σαρμασικίου.

— Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἐν συνοδείᾳ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ρόδου κ. Σπυρίδωνος καὶ Ἰκονίου κ. Ἰακώβου Τοποτηρητοῦ τῆς Μεγ. Πρωτοσυγκελλίας, ἐπεσκέφθη τὸ Νεκροταφεῖον τῆς Κοινότητος Ἁγίας Παρασκευῆς Χάσκιοϊ, εἶτα δὲ παρέστη ἐν τῇ ἐν τῷ Κεντρικῷ Παρθεναγωγείῳ Σταυροδρομίου διοργανωθείσῃ Σχολικῇ τελετῇ.

— Τῇ 13η τ. μ. ἐν συνοδείᾳ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ρόδου κ. Σπυ-

ρίδωνος καὶ Ἰκονίου κ. Ἰακώβου ἐπεσκέφθη τὴν ἐν τῷ ἐνταῦθα Γαλλικῷ Νοσοκομείῳ Pasteur νοσηλευομένην μητέρα τοῦ Μητροπολίτου Ἰκονίου.

— Τῇ 17ῃ τ. μ. παρέστη εἰς τὸ Παιδικὸν Κήρυγμα ἐν τῷ ἱ. Ναῷ Παναγίας Μουχλίου.

— Τῇ 18ῃ τ. μ. ἐν συνοδείᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰκονίου κ. Ἰακώβου παρέστη κατὰ τὴν ἐν τῇ Μαρασλείῳ Σχολῇ δοθεῖσαν τελετὴν τοῦ Συσσιτίου Τζιβαλίου.

Ὁ Ἐξοχώτατος Ὑφυπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. George McGhee εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

— Τῇ 15ῃ τ. μ. περὶ ὥραν 12.30′ ἐπεσκέφθη τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, ὁ ἐν τῇ πόλει ἡμῶν παρεπιδημῶν ὡς ἐκ τοῦ συγκληθέντος Συμβουλίου τῶν Πρεσβευτῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὰ κράτη τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, Ὑφυπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. George McGhee συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα Γενικοῦ Προξένου τῶν Ἡν. Πολιτειῶν κ. Charles W. Lewis, γενόμενος δεκτὸς μετὰ τῶν προσηκουσῶν τῷ ἀξιώματι αὐτοῦ τιμῶν.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐδέχθη τὸν ὑψηλὸν ἐπισκέπτην ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ Αὐτῆς Γραφείῳ καὶ παρουσίασεν αὐτὸν εἰς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τοῦ Θρόνου.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ὁ Ἐξοχώτατος Ὑφυπουργὸς προεπέμφθη μετὰ τῶν αὐτῶν τιμῶν.

— Τῇ 16ῃ τ. μ. ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐν συνοδείᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰκονίου κ. Ἰακώβου Τοποτηρητοῦ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας ἀντεπεσκέφθη εἰς τὸ ἐνταῦθα Προξενεῖον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τὸν Ἐξοχώτατον Ὑφυπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἡν. Πολιτειῶν κ. George McGhee γενομένη δεκτὴ μετὰ τῶν προσηκουσῶν τιμῶν.

— Τῇ 18ῃ τ. μ. ἡ Α. Θ. Παναγιότης παρέθεσεν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ ἐξοχωτάτου G. McGhee εἰς ὃ παρεκάθησαν καὶ οἱ Ἐξοχ. Πρεσβευταὶ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ἐν Τεχεράνῃ κ. Grady καὶ ἐν Ἀθήναις κ. J. Purifoy καὶ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἡν. Πολιτειῶν ἐπὶ τοῦ τμήματος Μέσης Ἀνατολῆς κ. L. Johnson, ὡς καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος, Δέρκων, Πριγκηποννήσων, Ἡλιουπόλεως, Θεοδωρουπόλεως, Ρόδου, Ἰκονίου καὶ ὁ Παν. Ἀρχ. Ἰάκωβος Παπαϊωάννου Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Πατριαρχικαὶ Ἀντιπροσωπεύσεις.

— Τῇ 10ῃ τ. μ. ἐπεσκέφθη ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τὸν ἀσθενοῦντα Ἄρχοντα Χαρτοφύλακα τῶν Πατριαρχείων καὶ Βουλευτὴν Σταμποὺλ κ. Ἀχιλλέα Μόσχον ὁ Παν. Δευτερεύων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων Αἰμιλιανός.

— Τῇ 11ῃ τ. μ. κατὰ τὴν γενομένην ἐν τῷ ἐνταῦθα Προξενείῳ τῆς Αἰγύπτου δεξίωσιν ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Faruk ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος παρέστη καὶ δεβίβασε τὰς εὐχὰς Αὐτῆς ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας Σεβ. Μητροπολίτης Ἰκονίου κ. Ἰάκωβος.

— Τῇ 14ῃ τ. μ. ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰκονίου μεταβὰς εἰς τὸ ἐν-

ταῦθα Προξενεῖον τῆς Περσίας ἐπεσκέφθη τὸν Γεν. Πρόξενον διαβιβάσας τὰς εὐχὰς καὶ προσρήσεις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἐπὶ τοῖς γάμοις τοῦ Σάχου τῆς Περσίας.

— Τῇ 17ῃ τ. μ. κατὰ τὴν κηδείαν τῆς μητρὸς τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Δαφνουσίας κ. Γρηγορίου ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος παρέστη ὁ Παν. Δευτερεύων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων Αἰμιλιανός.

— Τῇ 25ῃ τ. μ. κατὰ τὴν γενομένην, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ στρατηγοῦ Περρὸν ὡς Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῆς Ἀργεντινῆς, δοξολογίαν ἐν τῷ Καθολικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου Πέραν παρέστη καὶ διεβίβασε τὰ συγχαρητήρια τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὁ Παν. Διάκονος Συμεών, Κωδικογράφος τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Τριάδος Χάλκης.

Ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Φωτίου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου τοῦ Ὁμολογητοῦ, Ἱδρυτοῦ τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἔνθα ἡ Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολή, ἐτελέσθη ἐν τῷ Ναϋδρίῳ τῆς Μονῆς πανηγυρικὴ Λειτουργία προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Προύσης κ. Πολυκάρπου, Προέδρου τῆς Ἐφορίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀντεπροσωπεύθη ὑπὸ τοῦ Παν. Δευτερεύοντος Αἰμιλιανοῦ.

Χειροτονία Ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Τρῳάδος.

Τὴν Κυριακὴν 4ην τ. μ. ἐγένετο ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τῶν Εἰσοδίων Πέραν ἡ εἰς Ἀρχιερέα χειροτονία τοῦ Ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Τρῳάδος κ. Ἀνδρέου, οὗτινος ἡ εἰς πρεσβύτερον χειροτονία ἐγένετο ἐν τῷ αὐτῷ ἱ. Ναῷ, τῇ Κυριακῇ 28ῃ Ἰανουαρίου. Τὴν χειροτονίαν ἐτέλεσεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνος μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προικοννήσου κ. Φιλοθέου καὶ Χαλδίας κ. Κυρίλλου. Παρῆσαν πολλοὶ ἐκ τῶν Σεβ. Ἁγίων Ἀρχιερέων, Ὀφφικίαλοι, οἱ Κεντρικοὶ Ἔφοροι τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου, οἱ Ἐπίτροποι τοῦ Ναοῦ, πρόκριτοι τῆς ἐνταῦθα Ὁμογενείας καὶ πλῆθος λαοῦ.

Κατὰ τὴν γενομένην μετὰ ταῦτα δεξίωσιν προσεφώνησε τὸν νεοχειροτονηθέντα Ἐπίσκοπον Τρῳάδος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνος συγχαρεὶς αὐτῷ καὶ εὐχηθεὶς ὅπως καὶ ἐφεξῆς ἐπιδεικνύῃ τὸν αὐτὸν ὡς καὶ πρότερον ζῆλον ἐν τῇ διακονίᾳ τῆς Ἐκκλησίας.

Πατριαρχικὸν Τρισάγιον.

Τῇ 2ᾳ τ. μ. καὶ περὶ ὥραν 11ην, καθ' ὃν χρόνον ἐτελεῖτο ἐν τῷ Ὀρθοδόξῳ Καθεδρικῷ Ναῷ τοῦ Λονδίνου ἡ κηδεία τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Θυατείρων Γερμανοῦ, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἔψαλε Τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς

ψυχῆς τοῦ ἐκλιπόντος ἐκλεκτοῦ ἱεράρχου ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, παρισταμένων τῶν ἐνταῦθα Σεβ. Ἱεραρχῶν τοῦ Θρόνου.

Συνεργασίαι τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

— Τῇ 4η τ. μ. ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνειργάσθη ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ Πατριαρχικῷ Γραφείῳ μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰκονίου κ. Ἰακώβου Τοποτηρητοῦ τῆς Μεγάλης Πρωτοσυγκελλίας καὶ τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Παμφίλου κ. Γερασίμου, Δαφνουσίας κ. Γρηγορίου, Τράλλεων κ. Ἱερωνύμου καὶ Τρῳάδος κ. Ἀνδρέου, τοῦ Παν. Ἀρχιμ. Ἰακώβου Παπαϊωάννου Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ Παν. Μεγ. Ἀρχιμανδρίτου Καλλινίκου, τοῦ Παν. Δευτερεύοντος τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων Αἰμιλιανοῦ καὶ τοῦ Παν. Διακόνου Γεωργίου Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Συγκεντρώσεις τῶν Ἀρχιερατικῶς Προϊσταμένων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μετὰ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τῶν Προέδρων τῶν Φιλανθρωπικῶν Σωματείων καὶ τῶν Μορφωτικῶν Συνδέσμων.

Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα προσῆλθον εἰς συγκέντρωσιν παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι ὁ ἱερὸς Κλῆρος καὶ τὰ Σωματεῖα τῶν Κοινοτήτων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς:

— Τῇ 8η τ. μ. ὁ Ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου Σεβ. Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντῖνος, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Τρῳάδος Ἀνδρέας, ἡ Κεντρικὴ Ἐφορία καὶ αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ Ἐπιτροπαὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου καὶ τοῦ Νεκροταφείου Σισλῆ. Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Τράλλεων Ἱερώνυμος, Ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Κουρτουλούς, ὁ ἱερὸς Κλῆρος καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

— Τῇ 21η τ. μ. ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Δαφνουσίας Γρηγόριος Ἀρχ. Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Γαλατᾶ, ὁ Πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐφορίας καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορίας τῶν Σχολῶν Γαλατᾶ. Οἱ Ἐπίτροποι τῶν ἱ. Ναῶν Χριστοῦ καὶ Ἁγίου Νικολάου Γαλατᾶ, Παναγίας Μπεσικτὰς καὶ Κοιμήσεως Θεοτόκου Πασᾶ Μαχαλέ, Ἁγίου Φωκᾶ Ὀρτάκιοη, αἱ Πρόεδροι τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων καὶ οἱ Πρόεδροι τῶν Μορφωτικῶν Συνδέσμων τῶν ὡς ἄνω Κοινοτήτων.

— Τῇ 22α τ. μ. ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Παμφίλου Γεράσιμος Ἡγούμενος τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Βαλουκλῆ. Οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐκκλ. Ἐπιτροπῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, Ἀναλήψεως, Ἁγίου Μηνᾶ, Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίου Γεωργίου Ὑψωμαθείων, Ἁγίου Νικολάου Τὸπ Καποῦ καὶ Παναγίας Ἒξ Μαρμάρων. Οἱ Πρόεδροι τῶν Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων καὶ τῶν Μορφωτικῶν Συνδέσμων τῶν ὡς ἄνω Κοινοτήτων.

— Τῇ 23η τ. μ. οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντῖνος, Περγάμου Ἀδαμάντιος καὶ Χαλδίας Κύριλλος, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Τρῳάδος Ἀνδρέας, σύμ-

πας ὁ ἱ. Κλῆρος τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου, οἱ Πρόεδροι τῆς Κεντρικῆς Ἐφορίας Πέραν καὶ τῆς Ἐφορίας Σχολῶν, οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐπιτροπῶν τῶν ἱ. Ναῶν Εἰσοδίων, Ἁγ. Τριάδος, Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ τοῦ Νεκροταφείου Σισλῆ, ἡ Πρόεδρος τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Κυριῶν καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀθλητικοῦ Συλλόγου Πέραν.

— Τῇ 27ῃ τ. μ. ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Τράλλεων Ἱερώνυμος ὁ Ἱ. Κλῆρος καὶ οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων καὶ τῶν Μορφωτικῶν Συνδέσμων τῶν Κοινοτήτων, Ἁγίου Δημητρίου Κουρτουλούς, Δώδεκα Ἀποστόλων Φερίκιοϊ. Εὐαγγελιστρίας Προπόδων Κουρτουλούς, Ἁγίας Παρασκευῆς Χάσκιοϊ, Ἁγίας Κυριακῆς Κοντοσκαλίου καὶ Ἁγίων Θεοδώρων Βλάγκας.

— Τῇ 28ῃ τ. μ. οἱ Ἱερατικῶς Προϊστάμενοι καὶ οἱ Πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων, τῶν Φιλοπτώχων Σωματείων καὶ τῶν Μορφωτικῶν Συνδέσμων: Ἁγίου Δημητρίου Κουρούτσεσμε, Ταξιαρχῶν Μ. Ρεύματος, Εὐαγγελιστρίας Βαφεοχωρίου, Ταξιαρχῶν Στένης, Ἁγίου Νικολάου καὶ Παναγίας Νεοχωρίου.

Πρὸς τοὺς ἀνωτέρω πάντας ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνέπτυξε τὴν ἀξιόλογον μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν ἐν μέσῳ χειμῶνι ἀναγκασθέντων ὅπως καταλείψωσι τὴν θαλπωρὴν τῆς ἑστίας αὐτῶν προσφύγων ἐκ Βουλγαρίας, συστήσασα τὴν ἀνάγκην συντόνου συνδρομῆς εἰς τὸν ὑπὲρ αὐτῶν διενεργούμενον ἔρανον. Καὶ καθώρισε τὸ θρησκευτικὸν πρόγραμμα τῆς ἐγγιζούσης Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Πειθαρχικὴ ποινή.

Ἀποφάσει τῆς Π. Κ. Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπεβλήθη δεκαπενθήμερος ποινὴ ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας τῷ αἰδ. Ἱερεῖ Ἀναστασίῳ Ξένῳ, ἱερατικῶς Προϊσταμένῳ τῆς Κοινότητος Μεσαχωρίου.

Μεταθέσεις ἱερέων ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ.

— Τεθέντος ὑπὸ σύνταξιν, ἀποφάσει τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ ἱερατικῶς Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος Παναγίας Διπλοκιονίου πανοσ. Ἀρχιμανδρίτου Σεραφεὶμ Κρασσᾶ, διωρίσθη εἰς τὴν ὡς ἄνω θέσιν ὁ τέως Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Χάσκιοϊ Οἰκονόμος Κωνσταντῖνος Σταυρίδης.

Εἰς τὴν Κοινότητα Χάσκιοϊ διωρίσθη Προϊστάμενος ὑπὸ τύπον προσωρινότητος ὁ τέως Προϊστάμενος Παναγίας Ἐξ Μαρμάρων Αἰδ. Συμεὼν Παπανικολάου, εἰς δὲ τὴν οὑτωσεὶ κενωθεῖσαν θέσιν διωρίσθη ὁ σύγκελλος Δημήτριος Βαλλιᾶνος.

Ἐπισκέψεις.

Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα ἐπεσκέφθησαν τὴν Α. Θ. Παναγιότητα:

— Ὁ ἐπανακάμψας ἐκ τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἴμβρου καὶ Τενέδου Μελίτων.

— Ὁ ἐνταῦθα Πρόξενος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Gordon Lee Burke.

— Ὁ κ. Glover Steiner Johns Βοηθὸς τοῦ Στρατιωτικοῦ Ἀκολούθου τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Πρεσβείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

— Ὁ κ. S. Hugues Ἐμπορικὸς Ἀκόλουθος τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Καναδικῆς Πρεσβείας.

— Ἡ κυρία Elisabeth D. Purifoy

σύζυγος τοῦ ἐν Ἑλλάδος Πρεσβευτοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. J. Purifoy.

— Ὁ κ. Λ. Βοσνιᾶκος Ἐμπορικὸς Ἀκόλουθος τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

— Ὁ κ. Γρ. Κόντης Ἀντισυνταγματάρχης ἐν ἀποστρατείᾳ μετὰ τοῦ κ. Θεοφάνους Μέντζου.

— Ἡ κοσμητεία τῶν Κυριῶν τοῦ ἐν Πριγκήπῳ Ὀρφανοτροφείου.

— Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Βίκτωρ Λέου ἐκ Ρουμανίας καὶ οἱ κ. κ. Ν. Μαλίογλου καὶ Ἄουρελ Ντετσέϊ παρακαθήσαντες εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Τράπεζαν.

— Ὁ Ἰατρὸς κ. Ἐλ. Δανιηλίδης Διευθυντὴς τῶν Νοσοκομείων Βαλουκλῆ μετὰ τῆς μνηστῆς αὐτοῦ Ἰατροῦ δος Ν. Παλάση.

— Ὁ Ἄρχων Μ. Ρήτωρ κ. Βλ. Μιρμίρογλου.

— Ὁ Ἄρχων Μ. Λογοθέτης κ. Κ. Γκιώκας.

— Ὁ Ἰατρὸς Συνταγματάρχης κ. Kemal Özbey Διευθυντὴς τοῦ Γ' Τμήματος Ὑγιεινῆς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

— Ὁ κ. Sefa Akçepenek Ἔπαρχος Φαναρίου.

— Ὁ κ. Vedat Nedim Tor Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Τουριστικοῦ Συνδέσμου Stanbul.

— Ὁ κ. Θεμ. Νέζερ καλλιτέχνης ἐξ Ἀθηνῶν.

— Ὁ καθηγητὴς κ. Στυλ. Τσαλίκης.

— Ὁ κ. Δ. Πιτούλης Δήμαρχος Ἡγουμενίτσης.

— Ὁ Ἄρχων Καστρίνσιος, κ. Γ. Τζατζόπουλος.

— Ὁ κ. Δημ. Ἀργαλιώτης Πρόεδρος Κοινότητος Ἀγριδίων, Ἴμβρου.

— Ὁ κ. Δ. Κελαϊδίτης Ἀνταποκριτὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένου Περιοδικοῦ ἡ «Ἁλιεία».

— Ὁ κ. Ἀβδάλλα Ἀντώνιο ἐκ Βηθλεὲμ τῆς Παλαιστίνης.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΜΗΝΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ρόδου.

Τῇ 10ῃ τοῦ παρόντος μηνὸς Φεβρουαρίου ἀφίχθη ἐνταῦθα, προερχόμενος ἐκ Θεσσαλονίκης, ὁ νέος Μητροπολίτης Ρόδου κ. Σπυρίδων ἵνα τελέσῃ, κατὰ τὴν τάξιν, τὸ Μ. Μήνυμα καὶ τὴν Εὐχαριστίαν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ, καὶ ἐξαιτήσηται τὰς πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ἱκάνωσιν ἐν τῇ νέᾳ αὐτοῦ ποιμαντορικῇ διακονίᾳ εὐχὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Τὸ Μ. Μήνυμα καὶ ἡ Εὐχαριστία τῆς Α. Σεβασμιότητος ἐγένετο ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς 15ης Φεβρουαρίου. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Α. Σεβασμιότητα, κληθεῖσαν καὶ παραστᾶσαν ἐπὶ Συνόδου, τὴν εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ρόδου ἐκλογὴν αὐτῆς, ἐπῄνεσε τὴν ἄχρι τοῦδε δόκιμον ἐν παντὶ ἐκκλησιαστικὴν διακονίαν αὐτῆς καὶ ἰδίᾳ ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Θεσσαλονίκης, ἔνθα εἰργάσθη ὡς βοηθὸς Ἐπίσκοπος, ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν ὅτι καὶ ἐν

τῇ κληρωθείσῃ αὐτῇ Ἐπαρχίᾳ θέλει δικαιώσῃ τὰς προσδοκίας τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, καὶ ἐπεκαλέσθη ἐν τέλει ἐπ' αὐτὴν τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Α. Σεβασμιότης ἀπαντῶσα ὑπέβαλε τὰς θερμὰς εὐχαριστίας αὐτῆς πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα καὶ τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον ἐπὶ τῇ ἀναδείξει αὐτῆς εἰς Ποιμενάρχην τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρόδου, ἣν ἠγλάϊσαν διαπρεπεῖς Ἱεράρχαι, ἐμνήσθη τοῦ Πνευματικοῦ αὐτῆς Πατρὸς καὶ Προστάτου Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Γενναδίου, παρ' ᾧ διηκόνησεν, ἀνωμολόγησε τὸ ἐργῶδες καὶ δυσβάστακτον τῆς ἀνατεθείσης ἐντολῆς καὶ διεβεβαιώσατο ὅτι θὰ ἀφοσιωθῇ ὁλοψύχως εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ποιμνίου αὐτῆς.

Μεθ' ὃ ἐπηκολούθησεν ἡ ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ νενομισμένη ἱεροτελεστία τῆς Εὐχαριστίας.

Ἡ Α. Σεβασμιότης τῇ 13ῃ τοῦ μηνὸς ἐπεσκέφθη μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰκονίου κ. Ἰακώβου, Τοποτηρητοῦ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας, τὸν Νομάρχην καὶ Δήμαρχον τῆς Πόλεως Δρα **Fahrettin Kerim Gökay**, παρ' ᾧ ἔτυχε θερμῆς ὑποδοχῆς.

— Τῇ Κυριακῇ 18ῃ Φεβρουαρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρόδου κ. Σπυρίδων ἐλειτούργησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας πολλῆς, κηρύξας καὶ τὸν θεῖον Λόγον.

Τὴν Α. Σεβασμιότητα, ἀναχωρήσασαν ἐντεῦθεν ἀεροπορικῶς τῇ 25ῃ τοῦ μηνός, προέπεμψεν ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Ἰάκωβος, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐξαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐπὶ τῶν ἐν Δυτικῇ Εὐρώπῃ Ὀρθοδόξων Ρωσσικῶν Παροικιῶν.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βλαδίμηρος, Ἔξαρχος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐπὶ τῶν ἐν Δυτικῇ Εὐρώπῃ Ὀρθοδόξων Ρωσσικῶν Παροικιῶν, διὰ γραμμάτων ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι, λόγῳ τῶν παρουσιαζομένων ἑκάστοτε ἐν τῇ διοικήσει τῆς Ἐξαρχίας σημαντικῶν δυσχερειῶν καὶ τῆς ὁσημέραι αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Κοινοτήτων, παρίσταται ἀνάγκη ἀδήριτος ἐκλογῆς πλειόνων τοῦ ἑνὸς βοηθῶν Ἐπισκόπων καὶ ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προτίθεται νὰ συγκαλέσῃ εἰς σύσκεψιν τὴν Παροικιακὴν Συνέλευσιν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ ἐξῃτήσατο τὴν πρὸς τοῦτο ἔγκρισιν τῆς Ἐκκλησίας.

Τῇ Α. Σεβασμιότητι ἀνεκοινώθη ἀπαντητικῶς ὅτι ἐνεκρίθη ἡ περὶ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων πρότασις αὐτῆς.

Ἡ Α. Σεβασμιότης ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Παροικιακῆς Συνελεύσεως τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου ἐξῃτήσατο τηλεγραφικῶς τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας, αἵτινες διεβιβάσθησαν αὐτῇ τηλεγραφικῶς.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδων διὰ γράμματος ἀνεκοινώσατο τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον μέλλει νὰ ἑορτασθῇ ἐν ἐπισήμοις τελεταῖς ἡ 1900ὴ ἐπέτειος τῆς εἰς Ἑλλάδα μεταβάσεως τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου καὶ προσεκάλεσε τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν ἵνα μετάσχῃ τοῦ ὡς ἄνω ἑορτασμοῦ.

Συνοδικῇ ἀποφάσει ἀνεκοινώθη τῇ Α. Μακαριότητι διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀποδεχθὲν τὴν γενομένην πρόσκλησιν θέλει ἀποστείλῃ ἀντιπροσωπείαν.

Ἐκκλησία Βουλγαρίας.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Φιλιππουπόλεως κ. Κύριλλος διὰ Γράμματος αὐτοῦ ὑπέβαλεν ὅτι, συνῳδὰ τῷ 17ῳ ἄρθρῳ τοῦ νέου Καταστατικοῦ τῆς Ὀρθοδόξου ἐν Βουλγαρίᾳ Ἐκκλησίας, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐξελέξατο αὐτὸν Ἀναπληρωτὴν Πρόεδρον Τοποτηρητὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐξῃτήσατο τὰς εὐχὰς τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐξεφράσθησαν τῇ Α. Σεβασμιότητι τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἐκκλησίας καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ὑπὲρ εὐοδώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐν Βουλγαρίᾳ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ

Εἰς τὴν τετιμημένην χορείαν τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶν πρεσβύτιδων, ὅσαι διὰ τῆς πατρῴας ἀρετῆς καὶ εὐσεβείας ἐτίμησαν τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν ὡς Χριστιαναὶ μητέρες, συγκαταλέγεται ἤδη καὶ ἡ Αἰκατερίνη Στεφανίδου, μήτηρ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰκονίου Ἰακώβου, Τοποτηρητοῦ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας, ἐκδημήσασα πρὸς Κύριον τῇ 20ῇ τ. μ. ἐν τῷ ἐνταῦθα Γαλλικῷ Νοσοκομείῳ Pasteur, ἔνθα ἀπό τινος ἐνοσηλεύετο.

Τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας, ψαλείσης τῇ 22ᾳ τ. μ. ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Πέραν, προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκηδόνος Θωμᾶς μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντίνου καὶ Σάρδεων Μαξίμου. Παρέστησαν ἐκ προσώπου τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὁ Ἀρχιδιακονεύων Δευτερεύων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων Αἰμιλιανός, οἱ ἐνταῦθα Μητροπολῖται, ὁ παρεπιδημῶν Μητροπολίτης Ρόδου Σπυρίδων, τὰ μέλη τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς, πολλοὶ ἐκ τῶν Ὀφφικιάλων τῆς Ἐκκλησίας, ἀντιπροσωπεῖαι Κοινοτήτων καὶ Συνδέσμων τῆς Πόλεως, πλεῖστοι ἐκ τῶν καθηγητῶν τῶν ἀνωτέρων ἐκπαιδευτηρίων Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς καὶ Ἰωακειμείου Παρθεναγωγείου μετὰ τῶν τελειοφοίτων καὶ πλῆθος ἐκλεκτὸν τῆς ἐνταῦθα ὁμογενοῦς κοινωνίας, τιμώσης πάντοτε τοὺς ἐν εὐσεβείᾳ βιοῦντας καὶ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντας.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΑΜΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ

«ΑΙ ΙΔΙΑΖΟΥΣΑΙ ΜΟΡΦΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ»

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΦΙΛΟΣ τῆς μελέτης ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάμου κ. Εἰρηναῖος, πνευματικὸς ἄνθρωπος, ἰδεολόγος, διψῶν τὸ καλόν, ζητεῖ νὰ ἀνεύρῃ τὰς γραμμὰς τῆς θρησκείας, ἔχων ὑπ' ὄψιν πάντοτε τὴν ἀλήθειαν ὅτι αἱ γραμμαὶ αἱ ὁποῖαι συνθέτουν ἕνα Ναὸν σημαίνουν περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι σημαίνουν αἱ πέτραι μὲ τὰς ὁποίας εἶναι κτισμένος. Σκοπός του εἶναι νὰ φθάσῃ εἰς ἐπίπεδον ὅπου ἡ σκέψις νὰ κινῆται ἐλεύθερα, ἀπηλλαγμένη ἀπὸ ἐμπόδια καὶ ἀλύσεις.

Μὲ τὰς πνευματικὰς ἀπασχολήσεις ὁ ἄνθρωπος περισώζει τὸ καλύτερον μέρος τοῦ ἑαυτοῦ του, εἰς ἐποχὴν δὲ τόσον βάρβαρον δημιουργεῖ ἕνα καταφύγιον καὶ ἕνα πολύτιμον θησαυρόν. Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης ἐξελέξατο τὴν ἀγαθὴν μερίδα τῶν ὀλιγαρίθμων εὐτυχισμένων, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἡ ἰδεώδης ἀλήθεια καὶ ὡραιότης ἀξίζουν νὰ ἔχουν ἰδιαιτέραν συνάντησιν μὲ τοὺς πνευματικοὺς ἀνθρώπους.

Εἰς τὸ ὡς ἄνω ἔργον ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης συλλαμβάνει τὸ νόημα τῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ τὸ ἀντιδιαστέλλει πρὸς τὸ νόημα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Μὲ ἐμβρίθειαν καὶ λεπτότητα διαπραγματεύεται τὸ θέμα, προβαίνει εἰς τὴν ἀνάλυσιν αὐτοῦ, κάμνει τὰς διαπιστώσεις καὶ συνάγει τὰ συμπεράσματα. Μελέτη εὐσύνοπτος, οὐσιαστική, φωτεινή, ἀξιόλογος· Δὲν εἶναι μονάχα διανοητικὸν ἔργον, ποὺ σώζει τὸν ἑαυτόν του,—ἀλλὰ σώζει τὸν ἑαυτόν του μονάχα—καὶ ἀφήνει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ χάος. Εἶναι ἔργον πίστεως, διαποτισμένον ἀπὸ τὴν χριστιανικὴν πνοὴν καὶ δύναμιν, ἡ ὁποία κτίζει τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀνακαινίζει τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

«ΠΙΣΤΙΣ, ΕΛΠΙΣ, ΑΓΑΠΗ, ΠΡΟΣΕΥΧΗ»

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ

ΑΠΟ τὰ καταλληλότερα πρόσωπα νὰ ὁμιλήσουν εἰς τὸν λαὸν εἶναι καὶ ὁ Ἅγιος Ἀμερικῆς κ. Μιχαήλ, προικισμένος μὲ προσόντα ἀξιόλογα καὶ πολύτιμα: καθαρότητα καρδίας καὶ βίου, πίστιν βαθεῖαν καὶ ἡρωϊκήν, ἀγάπην ἐνεργόν, μελετηρότητα καὶ στοχαστικότητα, ὥστε τὸ σωτηριῶδες

μήνυμα τοῦ Χριστοῦ νὰ διέρχηται ἀπὸ τὴν ψυχήν του ὡσὰν κρυστάλλινο ρυάκι καὶ εἰς θολὰς ἀκόμη συνειδήσεις.

Ἂν εὑρεθοῦν ἀρκετοὶ ἄνθρωποι ἱκανοὶ νὰ κηρύξουν τὸν θεῖον Λόγον, γεμᾶτοι μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ μὲ πίστιν, θὰ ἀλλάξῃ ὁ κόσμος. Ὁ μηχανικὸς πολιτισμὸς ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, καὶ ὁ κομμουνισμὸς ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἔκαμαν τοὺς ἀνθρώπους νὰ δεχθοῦν ὅτι ὅλα, ἐντὸς ἡμῶν, γίνονται, περνοῦν, μηχανικά. Ἀποθαρρυντικὴ κατάστασις, διότι ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τὴν πίστιν εἰς τὸν ἑαυτόν του. Ἐνῷ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι πιστεύουν, αἰσθάνονται μυστικήν τινα δύναμιν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἐνεργοῦσαν ἐπὶ τοῦ σώματός του καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου. Τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὅτι εἶναι κέντρον ἐνεργείας.

Ἡ ζωή, ὅπως τὴν ζῶμεν, μηχανικά, δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν, εἶναι χαμένος χρόνος. Εἶναι σπουδαία καὶ ἀξιόλογος, ὅταν τὴν ἴδωμεν καὶ τὴν ζήσωμεν ὑπὸ τὴν ὄψιν τῆς αἰωνιότητος. Τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν δύναται νὰ τὴν αἰσθανθῇ ἡ ψυχή, διότι εἶναι ἐφωδιασμένη μὲ ζύμην τελειότητος καὶ ἀθανασίας.

Πρὸς τὴν τοιαύτην ἀνθρωπίνην ψυχὴν ἀπευθύνονται αἱ εὐσύνοπτοι καὶ ὡραῖαι ραδιοφωνικαὶ Ὁμιλίαι τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Μιχαήλ, αἱ περιληφθεῖσαι εἰς ἔκδοσιν ὑπὸ τὸν τίτλον «Πίστις, Ἐλπίς, Ἀγάπη, Προσευχή».

ORTODOKSİA — Ahlakî ve Dinî Risale

İmtiyaz sahibi ve bu nüshada neşriyatı fiilen idare eden mes'ul Müdürü:

ADALAR METROPOLİTİ DOROTEOS YEORĞİADİS.

İdare Mahali: Büyükada, Kanarya sok. No. 16, İstanbul.

Basıldığı yer ve tarih: Çituri Biraderler.

15 Mart 1951